

vstto

Studentenweekblad
van de Leuvense Overkoepelende
Kringorganisatie

nummer 25
maandag 18 maart

jaargang 22 - 1995-1996

afgite : Leuven X
(weekblad - verschijnt niet van juni tot augustus)

Schandaal in de Valk

Poging tot oplichting tijdens VRG-verkiezingen

Preses worden van een grote fakulteit is een 'springplank' naar een 'grootse' carrière. De VRG-kandidaat pressen — Roel Ancliaux en Bruno Lambrecht — hebben er dan ook heel wat voor over om deze titel in de wacht te slepen. Meedoen aan presidiumverkiezingen is altijd een beetje oorlog voeren. Sommige kandidaten schrikken er niet voor terug om hiervoor slinkse middelen aan te wenden: poging tot oplichting en valsheid in geschrifte bijvoorbeeld. Het doel heiligt de middelen? Verslag van een vuile oorlog.

Er leeft heel wat in de fakulteitskringen. Zeker in deze drukke verkiezingstijd waarin de studenten kunnen kiezen voor een nieuw presidium. Voor de kandidaat-presidia komt het erop aan om zich naar de studenten toe zo voordelig mogelijk te profileren: via een uitgeklied verkiezingsprogramma bijvoorbeeld. Maar ook gratis vaten, spetterende fuiven, loeiende optredens, interessante debatten en pensen met kompot kunnen een handje helpen om de student-kiezer te bekoren. Een beetje op z'n Amerikaans dus, maar dan in het klein.

Hoewel de kandidaat-VRG praesidia hard aan het werk zijn om hun programma en activiteitenkallender in elkaar te boksen, is er nog steeds niets bekend over wat zij voor de student allemaal in petto hebben. De kiesprogramma's en activiteiten blijven een goed bewaard geheim tot op de dag van de officiële opening van de verkiezingen: dit jaar op 24 maart om 24.00 u. Dan stellen de ploegen zichzelf uitgebreid voor. Dat zo'n verkiezingscampagne een dure

aangelegenheid is, mocht ook vorig jaar blijken. Ongeveer 300.000 frank werd toen opgesoepeld. Gulle sponsors die bereid zijn om de spetterende activiteiten te financieren, zijn meer dan welkom.

Begin januari stuurt een Brussels reisburo 'Trans American Travels' een brief naar het VRG waarin het agentschap meldt bereid te zijn de beide kandidaatpressen voor volgend akademiejaar, Roel Ancliaux en Bruno Lambrecht — de laatste maakt deel uit van het huidige presidium, te sponsoren. Wel willen ze graag op de hoogte gebracht worden van het programma van de beide ploegen en hun activiteitenkalender voor de verkiezingstijd. De kandidaten worden dan ook vriendelijk verzocht hun verkiezingsprogramma en bijhorende activiteitenkalender op te sturen waarna een eventuele financiering in overweging zal genomen worden. Zo'n spontaan sponso-ringaanbod om de verkiezingskas van beide ploegen te spijzen is natuurlijk niet te ver-smaden. Het aanbod wordt dan ook in overweging genomen. Wat Bruno Lambrecht wel een beetje vreemd vindt, is het adres van het betreffende reisagentschap: een postbus vlak bij het Brusselse noordstation. Niemand koopt graag een kat in een zak en Bruno informeert dan ook bij onder andere de Dienst voor Toerisme en Belgacom naar het reisagentschap. 'Trans American Travels' bestaat niet. Vreemd nietwaar? Enkele telefoontjes naar het postkantoor waar de postbus geopend is, verhelderen veel. De postbus staat op naam van zijn tegenspeler: Roel Ancliaux. Dat tart elke verbeelding. Dat moet ook Bruno Lambrecht gedacht hebben: hij dient prompt klacht in bij het kieskomitee van het VRG. Dit kieskomitee bestaat uit een voorzitter, de huidige preses, en vier andere leden aangeduid door de VRG-vergadering. De samenstelling van het komitee wordt voorgesteld aan de kandidaten die de leden moeten goedkeuren of wraken. De taak van het komitee bestaat erin toe te zien op het eerlijke verloop van de verkiezingen. Indien de kandidaten zich niet houden aan het reglement kan deze jury dan ook disciplinaire maatregelen nemen.

Tapper

Omdat het hier om een bijzonder ernstige klacht gaat en omdat het komitee haar neutrale positie wil handhaven, roept zij de hulp in van professor Herbots, de leider van de rechtsfakulteit, professor Van Gerwen, koördinator studentenvoorzieningen, en professor Vanachter, lid van het bureau van de fakulteit. De beide preses-kandidaten werden vorige week door hen op het matje geroepen. Roel Ancliaux — tot vorig jaar voorzitter van de VU-jongeren in Leuven, zoon van Vic Ancliaux, staatssecretaris in het Brusselse hoofdstedelijke gewest en broer van Bert, voorzitter van de VU — viel compleet uit de lucht toen hij gekonfronteerd werd met de klacht. Hij was helemaal niet op de hoogte van het feit dat er op zijn naam een postbus geopend is en vroeg benediktijd.

Vorige week woensdag wenste hij wel te getuigen. De postbus kon onmogelijk door hem persoonlijk geopend zijn, stelde

(foto Philip De Keyser)

hij. Voor het openen van zo'n postbus moet men immers een identiteitskaart hebben. En die had hij niet op 25 januari, de dag dat de postbus geopend werd. Zijn portefeuille was immers op 21 januari gestolen in het Huis der Rechten (HDR). Roel vermoedt dan ook dat iemand hem in een slecht daglicht wil stellen. De geachte professoren willen zo iets wel geloven, maar niet zomaar. Heeft Roel aangifte van de diefstal gedaan? Ja zeker, op 1 maart — een dikke maand na de feiten — en *nadat* hij zijn portefeuille terugvond in zijn brievenbus. Die aangifte gebeurde wel een beetje laat vonden ook de heren professoren. Niet bruikbaar als bewijs dus. Zijn er getuigen die de diefstal kunnen bevestigen? Jawel, een tapper in het HDR verklaart dat Roel Ancliaux hem op 28 januari vertelde dat zijn jas, inclusief portefeuille, die avond gestolen was. De volgende dag herroep deze tapper zijn getuigenis. Hij had zich vergist in datum. De portefeuille werd gestolen op 21 januari. Probleem: de bewuste tapper had op 21 januari helemaal niet getuigt in het 'Huis', zo getuigen andere tappers. Of hij die avond aanwezig was in het HDR staat nog niet vast.

Ondertussen waren professor Herbots, Bruno Lambrecht en Roel Ancliaux, deze laatste weliswaar onder lichte dwang, naar Brussel gereden — in de auto van het rektorat — waar hen bevestigd werd dat de postbus inderdaad op naam stond van Roel Ancliaux. Stond, want op 25 februari was de bus terug gesloten.

Zover staat het momenteel met het onderzoek. Volgende week moeten nog enkele getuigen gehoord worden waarna de betrokken professoren aan het kieskomitee verslag zullen uitbrengen. Deze jury kan dan overgaan tot disciplinaire maatregelen. Maar dat is niet noodzakelijk het einde van het verhaal. Eén van de partijen zou immers kunnen beslissen klacht in te dienen bij de politie of bij het parket. Dat zou kunnen leiden tot een strafrechtelijk onderzoek.

Ondertussen zit de rechtsfakulteit en de universitaire overheid erg verveeld met de zaak. Professor Herbots zei zich te schamen voor het feit dat zo iets moet gebeuren "en dan nog aan een rechtsfakulteit". Volgens hem is iedereen het beste gebaat bij het schorsen van één van de kandidaten.

Annemie Deckx

binnenin

Kottaks 3

"De alternatieven van vandaag, dat zijn de konservatieven van gisteren. En omgekeerd. Haja, dat verslaat ge toch. Daar moet ik toch geen lekeningske bij maken. Gisteren stonden ze te roepen voor een propere Dille. Bon, ik verhoog de prijs van de vuilzakken. Weer niet goed. Daarbij, al dat vuil dat trekt buitenlanders, aidslijders en fietssers aan. Gelijk meeuwen op een stort. Een echte modeziekte."

Kotkeukens 5

"Maar ik ken ze met naam en toenaam, dat klein kliekske marxisten. Van toen ik ze met mijn krik een mep gaf op hun lelijke meelachtzestigkop toen ze mij wilden tegenhouden toen ik mijn kop op de spoorwegbedding in Bierbeek wilde leggen. Dat zit daar maar in hun kotkeuken bolognesechips te vreten om filippo's te sparen om hun grootmoeder te kunnen verstikken en haar geld al te pakken. Bon, ik stel dat vast. En dan zou een mens hen niet het woord mogen ontnemen. Niet omwille van de kwatsch die ze uitkramen, he. Maar omdat ze uit hun mond stinken. Naar paprika."

Verdraagzaamheid 8-10

"Daarbij, wat weet gij daar nu van?" (uit Louis T.: "Het leven van een C-130-piloot. De geautoriseerde biografie" (Davidfonds 1997))

lezersbrieven

Alle lezersreacties kunnen bezorgd worden op het redaktiesekretariaat in de 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven.

De brieven moeten betrekking hebben op in Veto behandelde onderwerpen of op Leuvense (studenten-)aktualiteit. Anonieme brieven komen nooit in aanmerking; de schrijver moet steeds naam, studiejaar en adres bekendmaken. Slechts uitzonderlijk, en na uitdrukkelijk en gemotiveerd verzoek, kunnen ze weggelaten worden in Veto.

Brieven die langer zijn dan 35 regels van 68 aanslagen (spaties inbegrepen, wat overeen komt met ± 1,5 getikte bladzijde met dubbele interlinie) worden in principe ingekort. De redactie behoudt zich het recht voor brieven niet te plaatsen.

Dansen

Graag een reactie op het artikel 'Danstaks een storm in een bierglas' van vorige week. Daarin bespreken jullie het artikel 'Dansen is Tobbacks regel niet', verschenen in het Nieuwsblad van 1 maart. De teneur van Veto heeft me nogal verrast. De stedelijke danscontroles verbazen Veto blijkbaar nauwelijks. Het gaat tenslotte om een 'oude maatregel'. Er is volgens jullie ook geen sprake van een mogelijke boete: de vijfduizend frank die organisatoren risikerden als ze het stadsreglement overtreden, is belasting. De danscontroles hebben verder 'te maken met de brandveiligheid'. Bovendien geven jullie een heel eenvoudige oplossing voor organisatoren: 'een simpel bordje "Verboden te dansen" volstaat'. Een storm in een bierglas dus. Of toch niet?

Wat het strikt gezien niet om een nieuwe maatregel gaat, is juist. Wel nieuw zijn de voortdurende controles. Eén telefoontje met het stadhuis volstaat om bevestiging te krijgen dat het om een bewust nieuwe politiek gaat. En zo heeft Doc's Bar — de fakbar van Medica — al twee keer bijna een boete van vijfduizend frank opgelopen, omdat er werd gedanst. Is dat écht normaal? Nog vreemder wordt het als je de motivering van het stadsbestuur bekijkt.

Alle openbare 'vermakelijkheden tijdens dewelke gedanst wordt' moeten twee weken op voorhand gemeld worden aan de burgemeester. Dat zou nodig zijn voor de brandveiligheid: de brandweer kan in die twee weken controleren of het pand waarin zal gedanst worden, brandveilig is. Maar is het niet een beetje raar dat Doc's Bar door de brandweer al lang brandveilig is verklaard, met name bij de roetinecontrole van het kafee bij het betalen van de openingstaks. Dus: Doc's krijgt geen boetes omdat het er gevaarlijk is, maar om het simpele feit dat er gedanst wordt. En wat doet Doc's nu: telkens er wat meer volk wordt verwacht vraagt Doc's de toestemming tot dansen van het stadsbestuur. Gratis, ja hoor. Maar is de reactie van de Medica-preses niet een klein beetje begrijpelijk: "We vragen nu telkens de toestemming, maar eigenlijk is het toch vreemd. Moeten we nu echt voor elke pas die we zetten de toestemming van het stadhuis vragen?"

Wat is blijkbaar de redenering van het stadsbestuur? Dansen maakt een zaal onveilig. En dus wordt er een 'belasting' geheven als de idioten zonder toestemming beginnen te dansen. Stoppen ze met dansen, dan is alles weer in orde. En die redenering neemt Veto klakkeloos over. Een zaal wordt weer perfect brandveilig als er niet gedanst wordt. Goeiemorgen.

En jawel hoor, Veto had nog een belangrijk feit opgevangen. Een 'simpel bordje met "Verboden te dansen" volstaat om geen 'belasting' te moeten betalen, want dat betekent dat de organisatoren hun verantwoordelijkheid hebben genomen'. Wel, wel, wel. Even de redenering van hierboven verderzetten. Controle. Er wordt gedanst. De organisatoren hebben bordjes opgehangen. Alles dus in orde. Achterliggende reden: brandveiligheid. Dus: organisatoren risikerden een belasting, want ze hebben niet twee weken op voorhand gemeld aan het stadhuis dat er gedanst zal worden (thoe een fakbar dat altijd kan voorzien, is me trouwen helemaal een raadsel). Dus: belasting, want het stadsbestuur weet niet of het pand brandveilig is. Maar als de

organisatoren een bordje 'Verboden te dansen' hebben opgehangen, is dat plots niet meer erg.

De vraag is uiteraard waarom het stadsbestuur die maatregel nu effectief toepast. Bij mijn weten zijn dergelijke controles in Leuven zelden of nooit gebeurd voor dit academiejaar. Gaat het hier gewoon om een domme maatregel, in afwachting van de betere die is beloofd voor het volgende academiejaar? Of is er meer aan de hand?

Sommige van mijn bronnen geloven de geruchten over Tobbacks afkeer van de 'studentikoze dekadentie'. Zelfs enkele van jullie Loko-kollega's vertellen me dat de burgervader daarover al een paar keer heeft uitgeweid. Ook een telefoontje met stadssecretaris Hennes levert enkele pareltjes op: "Weet jij wel wat die studenten allemaal doen op zo'n fuif?", om er maar één te noemen.

Wat er precies aan de hand is, weet ik ook niet. Maar het is zeker een kurieuze zaak. En verdient zo'n zaak niet de kritische blik van de pers, en a fortiori van een studentenblad? Nee, hoor: 'een storm in een bierglas'. Natuurlijk is deze klucht niet het einde van de wereld. Maar is het normaal dat een stadsbestuur absurde maatregelen toepast?

Jorn De Cock

Dat het hier wel degelijk om een storm in een glas bier gaat, bewijst u met uw eigen voorbeeld. Etablissementen waar geregeld gefuifd wordt, zoals Doc's Bar, kunnen immers een permanente dansvergunning aanvragen. Veto is het met u eens dat de vorm van de wet niet fantastisch is voor een studentenstad, maar toch kunnen wij er de doelstelling — het verhogen van de brandveiligheid — van onderschrijven.

NSV (1)

Toen Veto twee weken geleden uw zijn objectiviteit uitblinkend NSV-nummer uitbracht, had ik hierbij enkele bedenkingen. Evenwel vond ik het niet nodig te reageren, onder het motto 'wat baten kaars en bril'. Het is inderdaad uw vrije democratische keuze met uw actie inherent te opteren voor verfransing van Vlaams-Brabant, en ik wil er nog bij nemen dat u zo fel reageerde omdat deze actie van het NSV uitging. Toch denk ik dat u zich vergalopperd heeft door zo hard van stapel te lopen. Het komt mij immers over alsof vanuit traditioneel antidemocratische hoek — in casu MLB, ALS — het opzet enkel was nog eens de studenten voor hun kar te spannen door het onderwerp van de betoging gewoon te verzwijgen. Of men nu voor of tegen de verfransing is, of helemaal niet geïnteresseerd is in de problematiek, kwam immers niet ter sprake. Alleszins vind ik dat het mijn recht is op te komen tegen dit taalimperialisme, en komt het mij wrang over daarna gerekend te worden tot 'het bruine leger'.

Voorts zou ik nog even willen reageren tegen de manier waarop u daarna de lezersbrieven behandeld hebt aangaande de betoging. Welke commentaar u geeft is uw zaak, daar heb ik mij niet mee in te laten. Toch vind ik het frappant dat u reageert op elke brief die ook maar iets van uw stalinistische lijn ten opzichte van het NSV afwijkt. Tegelijk wordt een brief van Mark Depré gelaten voor wat hij is. Moet ik hieruit besluiten dat voor u de ene antidemocratische houding erger is dan de andere? Of zitten er teveel antidemocraten van het ene kamp in uw redactie? Ik zou hier dan ook willen

besluiten met een oproep tot consequentie aan uw adres. Al maak ik mij geen illusies.

Günter Mattheussen, student

Kameraad, als u behalve de titels ook de brieven in kwestie gelezen had, dan had u gemerkt dat de brief 'MLB' tegen die beweging gericht is. Het feit dat Veto daar geen reactie aan toevoegt, kan u dan ook moeilijk begrijpen als een stalinistische strategie. Overigens wordt het nvdv enkel gebruikt wanneer in de brieven tegen een Veto-artikel stelling wordt ingenomen. Zoals nu dus.

NSV (2)

In de lezersbrieven van vorige week kon ik constateren dat een aantal mensen liever de fakbar van L&W gebruikt hadden om met het NSV aan tafel te schuiven dan haar te moeten zien als akttierrein tegen het fascisme. Wel, ik niet. Ik ken gezelligere dingen dan vier uur nat in de Blijde Inkomstraat te staan schreeuwen.

Maar het is onze plicht om 51 jaar na de bevrijding te vechten tegen fascistie die onbeschaamd verklaren: 'De enige fout die Hitler heeft begaan, is dat hij de oorlog verloren heeft.' Het NSV en, meer nog, het programma dat door hen wordt verdedigd heeft bewezen ondemocratisch en gewelddadig te zijn. Zij wil een stroming zijn binnen het nationaal socialisme. We mogen niet toelaten dat hen de mogelijkheid wordt geboden om op een legale, georganiseerde manier hun leugens en laster te verspreiden. Veel mensen met goede bedoelingen hopen ekstreem-rechts zo door de mand te doen vallen. Interviews in Humo, forums in de Zevende Dag en in VT4-programma's hebben deze illusie doorbroken.

Onder WO II voelde men aan den lijve wat fascisme betekent en heeft men geleerd dat verzet er tegen de enige mogelijkheid is. Daarvoor is het nodig mensen te doen inzien waarom en waartegen zij zich moeten verzetten. Blindelings? Neen, met valabele argumenten tegen het fascisme en voor solidariteit tussen Vlamingen en Walen. Eenzijdig? Misschien was Hitler wel een schattige dierenvriend.

Clo Cornelissen, MLB

KVHV

Op 15 februari organiseerde het KVHV een kleinkunstavond. Naast enkele succesvolle studentengroepen trad Raymond van het Groenewoud er op. Bedoeling van deze activiteit: de kleinkunst promoten en zo studenten en zangers die in het Nederlands zingen een hart onder de riem steken. Een noble bedoeling, me dunkt. Zo denkt de redactie van Veto er blijkbaar niet over. Dat is uiteraard haar goed recht, maar waarom wordt deze activiteit niet gewoon aangekondigd na herhaalde vraag daartoe? 'Om technische redenen' is het officiële antwoord. Is binnenkort Raymond van het Groenewoud zelfs niet meer welkom aan onze Leuvense universiteit? Als de redactie niet snel — tenminste bij het aankondigen van studentikoze activiteiten — de nodige objectiviteit wil garanderen, moet ze zich toch eens dringend afvragen of ze nog langer het recht heeft zich op te werpen als overkoepelend tijdschrift voor de Leuvense student.

Erik Stoffelen, student

Studentenbeperking

Graag zou ik willen reageren op het artikel over de 'technische commissie toelatingsproef artsen en tandartsen'. Globaal is de berichtgeving korrekt, maar er is mijns inziens een grote fout in het artikel geslopen. Het artikel laat uitschijnen dat de Vlaamse onderwijsminister Van den Bossche en zijn Waalse kollega Grafé gedwongen werden een ingangsexamen bij het begin van het academiejaar te installeren. Veto stelt beide heren voor als slachtoffers van de federale overheid die een kontingentering wil doorvoeren. Ik citeer uit Veto nummer 24 van maandag 11 maart: '(...) Van den Bossche

en Grafé stonden met de rug tegen de maat. Om de bijzondere onrechtvaardige maatregelen van de kontingentering te vermijden, besloten zij dus een een gangsexamen te organiseren...'. U ziet echter over het hoofd dat er partijen bestaan. De partij en die een kontingentering willen doorvoeren, zijn dezelfde als de partijen die een ingangsexamen voor geneeskundestudenten willen installeren. De politiek heeft het bewust zo gespeeld om eerst met een stok achter de deur — namelijk kontingentering — voor de dag te komen om zo de publieke opinie warm te maken voor de 'minst slechte oplossing': een gangsexamen. Eens dit ingangsexamen in werking is getreden, zal men waarschijnlijk toch die stap verder zetten om een kontingentering daarwerkelijk in de praktijk door te voeren.

Het is jammer dat Leuvense studentenpers in de val trap die de politieke wereld heeft gespannen. Men mag nooit over het hoofd zien dat een gangsexamen — die mischien minder onrechtvaardig is dan een kontingentering — toch steeds een totaal ondemocratische maatregel blijft. De Technische Commissie toelatingsproef artsen en tandartsen stelt dat ze nog voor het begin van het nieuwe academiejaar onmogelijk een betrouwbare proef kan samenstellen. Maar een gangsexamen is sowieso ondemocratisch en onbetrouwbaar. De hoofdkwestie is dan ook niet dat er op basis van een niet-wetenschappelijk onderbouwde test, studenten worden uitgesloten van de opleiding geneeskunde, maar dat een gangsexamen tout court ondemocratisch is. Dat is ook de reden waarom zowel de kontingentering als het ingangsexamen totaal onaanvaardbaar zijn voor de Vereniging van Vlaamse Studenten.

Jan Franssen, lid Raad van Bestuur VVS

Student Aid

Wij zouden graag eventjes willen reageren op de lezersbrief van Pieter Baeyens over Student Aid in Veto 24. Het feit dat de VS meer moorden kent dan Colombia is vrij waarschijnlijk, maar Student Aid richtte zich dit jaar tot Colombia en niet tot de VS. In elk geval kan men niet ontkennen dat in Colombia dikwijls de mensenrechten worden geschonden en er een gewelddadig klimaat heerst, hoewel daar op het eerste gezicht niet veel van te merken valt, zoals u kon horen in ons filmpje.

Vervolgens, het is niet omdat Colombia een sterke economische groei heeft dat Colombia Derde Wereldland af is. Het grote kenmerk van een Derde Wereldland is dat, ondanks een economische groei, een groot deel van de mensen onder de armoedegrens leeft en hun behoeften niet bevredigd ziet. Anders gezegd, een kleine minderheid slaagt erin zich meer en meer te verrijken, terwijl een grote meerderheid in armoede blijft leven.

Zoals u goed hebt, start ons filmpje in het Amazonegebied van Colombia en tonen we beelden van ongekilde mensen, zoals er inderdaad niet veel meer leven. Deze Amazonebeelden werden echter vlug gevolgd door de intrede in de 'beschaafde' wereld. Dit om aan te tonen dat het 'primitieve samenlevingsideaal' bijna niet meer bestaat en plaats heeft gemaakt voor een moderne samenleving. Met een beetje doordenken zou u dat toch ook duidelijk moeten zijn geworden.

Bovendien vindt u dat wij door het niet tonen van industrie en grootsteden meehelpt aan de manipulatie van de brave toeschouwer die Colombia dan gaat zien als een 'onderontwikkeld' land, zoals u placht te zeggen. Zouden wij er dan op mogen wijzen dat de toeschouwer, vooraleer over 'onderontwikkeling' van een land te spreken, eerst eens goed moet blijven stilstaan bij misschien wel één van de meest prangende vragen in de ontwikkelingsproblematiek: 'Wat is onderontwikkeling?' Onderontwikkeling is een begrip dat met veel voorzichtigheid moet gehanteerd worden en niet zomaar gebruikt kan worden, iets wat u blijkbaar niet wist, beste Pieter.

Steven De Craen, namens Student Aid

Vanaf 1 april veertig frank per vuilniszak

Stad Leuven verdient bijna 150 miljoen aan studenten

In 1995 kreeg de stad Leuven via het gemeentefonds van de Vlaamse gemeenschap ruim 73 miljoen, enkel en alleen omdat er zo wat vijftigduizend scholieren en studenten in Leuven studeren. Dat is niet meer dan normaal, aangezien al die studenten ook kosten met zich meebrengen zoals meer politie, dienstverlening en huisvuilophaling. Toch vindt de stad dit niet genoeg, zodat Leuven als enige in Vlaanderen een belasting op kamers heft. Opbrengst van de kottaks in 1995: ruim 33 miljoen. Maar ook dat is blijkbaar nog niet voldoende want nu heeft de stad beslist om veertig frank per vuilniszak te vragen. Deze maatregel zal ongetwijfeld goed zijn voor enkele additionele miljoenen. Alles bij elkaar zal de stad naar schatting jaarlijks bijna honderdvijftig miljoen verdienen aan studenten. De studenten, die in maart 1994 nog een zeer succesvolle betoging organiseerden tegen de stad, worden dus nogmaals gekonfronteerd met een kostenstijging.

Vanaf 2 mei 1996 start de stad Leuven met het heffen van een huisvuilbelasting. Hiervoor worden twee nieuwe types vuilniszak in omloop gebracht: de kleine bruine (twintig frank) en de grote bruine (veertig frank). De oude vuilniszakken mogen nog zes maand gebruikt worden indien ze voorzien worden van een sticker van veertig frank. Ook op elke stuk groot huisvuil dient een sticker van veertig frank gekleefd te worden. Stickers en zakken zullen te verkrijgen zijn op het Philips-terrein en in een aantal winkels. Ten slotte zal voor een afvalcontainer 48.000 frank per jaar neergegeld moeten worden.

Met deze belasting wil de stad het principe 'de vervuiler betaalt' doorvoeren tot op het niveau van de konsument. Op die manier wil de stad haar inwoners aanzetten hun afvalstroom zoveel mogelijk te beperken. Uiteraard spelen ook financiële motieven een rol. De verwerking van één zak afval kost de stad gemiddeld zeventig frank.

Maatregelen om de afvalstroom te beperken zijn uiteraard van zeer groot belang. Ons overbevolkte landje staat immers op het punt erin te verdrinken. Vanuit studententzijde roept deze maatregel, en vooral het feit dat deze op zeer korte termijn van kracht wordt, toch enige vraagtekens op.

De tendens dat steeds meer kosten direct aan de verbruiker, dus ook aan de student, worden doorgerekend impliceert dat studenten steeds minder als stedelijke parasieten kunnen beschouwd worden. De vraag naar effectieve studenteninspraak in het stadsbeleid wordt op die manier nogmaals gelegitimeerd.

Het grootste probleem situeert zich echter bij de studentenresidenties. Bewust omgaan met afval in een groep met de grootte van een gezin valt nog gemakkelijk te organiseren. Maar als die groep uit een paar honderd studenten bestaat is dat al heel wat minder vanzelfsprekend. Sinds enkele jaren zijn de studentendiensten van de KU Leuven bezig met het stimuleren van een bewuste omgang met afval bij de bewoners en hun residenties. De resultaten hiervan zijn bemoedigend. Toch zal de nieuwe belasting de noodlijdende sociale sektor ruim drie miljoen frank per jaar kosten. Als alternatief kan natuurlijk voorgesteld worden dat iedere student verantwoordelijk wordt voor zijn/haar eigen afval. Om de veertien dagen vierhonderd kleine bruine vuilniszakken ter hoogte van Brusselsestraat 165? Uiteraard is de oplossing stukken eenvoudiger. Bij studentendiensten werd ons toegelust dat de KU Leuven op anderhalve maand tijd de volledige bewustzijnsrevolutie van studenten zal voltooien.

Kamermarkt

Dit jaar zal de stad Leuven in totaal zo'n slordige 694 miljoen ontvangen van het in 1991 heropgerichte gemeentefonds. Dat bedrag wordt berekend op basis van een aantal criteria zoals bevolkingsaantal en oppervlakte van het grondgebied. Eén criterium dat meetelt, is het aantal leerlingen in het secundair en hoger onderwijs. Voor Leuven zijn er maar liefst 50.792 leerlingen en studenten die elk goed zijn voor een

ruim 73 miljoen frank.

De stad Leuven heeft echter niet genoeg aan dit bedrag en heft daarom nog eens 1500 frank per kamer die men verhuurt. De kottaks valt dus ten laste van de kotbaas, benadrukt burgemeester Louis Tobback. "Studenten moeten dus niet komen klagen bij de stad maar moeten zich richten tegen de kotbaas en weigeren de kottaks te betalen".

Maar zelfs indien studenten de kottaks weten af te houden, verhogen de kosten voor de kotbaas, die zijn kosten sowieso in rekening brengt bij het bepalen van de huurprijs. Volgens Tobback "moet hij de eerste student nog tegenkomen die niet kan studeren omwille van die 1.500 frank". Dit argument staat echter haaks op de meest eenvoudige economische wetmatigheden en demokratiseringsprincipes. Als de overheid een belasting oplegt van 33,3 miljoen, verhoogt de drempel tot de kamermarkt wel degelijk.

Loewie

De grootste kotbaas van Leuven - ene KU Leuven - verhuurt ongeveer 2.200 kamers aan studenten. Voor 1.400 daarvan hoeft de KU Leuven maar 1.300 frank per student te betalen in plaats van 1.500 frank omdat ze beursgerechtigd zijn. In totaal dikte de rekening toch nog aan tot drie miljoen frank. Omdat studentenvoorzieningen — zij beheert de residenties van de KU Leuven — te weinig geld krijgt voor het onderhoud van haar gebouwen, is zij genoodzaakt de kottaks door te schuiven naar de studenten. Burgemeester Tobback heeft zich wel al meerdere malen bereid verklaard om de kottaks voor beursgerechtigde studenten af te schaffen maar dan wel op voorwaarde dat zijn inkomsten gelijk blijven. De kottaks voor niet-beursstudenten zou met andere woorden stijgen met tien procent. En dat is voor de studentenverenigingswoordigers op Sociale Raad geen gemakkelijke beslissing.

Wim De Rop
Tijl Vanbrabant

toelage van het ministerie van binnenlandse aangelegenheden van 1.440 frank. Samen vormt dit zoals gezegd een dotatie van

INFORMATIEAVOND VOOR AFSTUDERENDEN

DAG UNIEF, WAT NU?

JURIDISCHE EN SOCIALE INFORMATIE OMTRENT:

- * starten met een zelfstandig beroep
- * werken in loondienst
- * andere werkstatuten
- * werkloos als schoolverlater
- * ziekteverzekering/kinderbijslag
- * vakantiewerk
- * sociaal statuut bij verder studeren
- * ...

Donderdag 21 maart 1996 om 20 uur
Kleine Aula
Sint-Michielsstraat 6
3000 Leuven

Studentenvoorzieningen KU Leuven, Van Dalecollege,

Naamsestraat 80, 3000 Leuven

in samenwerking met

Coördinatiecommissie Plaatsingshulp

Naamsestraat 22, 3000 Leuven

advertentie

Stuc tegen 1998 in Arenberg

Il bijna tien jaar wordt erover gepraat, maar nu lijkt het eindelijk zover. Het kunstencentrum Stuc verhuist van de campus Humane Wetenschappen aan de Van Evenstraat naar het meer centraal gelegen Arenberginstituut. Zoals Veto aan het begin van het academiejaar meldde, is er al een tijd een principiële overeenkomst met universiteit, stad en provincie om het kunstencentrum als 'strukturele partner' te helpen bij de verhuis. Nieuw is dat er nu een naam geplakt kan worden op de ambitieuze plannen van het Stuc: Willem Jan Neutelings start eerstdaags een haalbaarheidstudie voor de ombouw van het Arenberginstituut en hij wordt dus wellicht ook de architect van het project.

De plannen voor de Stucverhuis zijn niet nieuw. In 1987 sprak het kunstencentrum al de wens uit om zijn tenten te mogen opslaan in het indrukwekkende Arenbergpand aan de Naamsestraat. Blevende plannen toen in de koelkast steken, dan lijken alle voorwaarden nu vervuld om die verhuis mogelijk te maken. Stuc zal overigens niet het gehele gebouw inpalmen, maar enkele delen ter beschikking laten voor de KU Leuven. Wel hoopt men in het Stuc dat de universiteit die delen ook een kulturele bestemming zal geven, bijvoorbeeld als repetitieruimte voor de universitaire muzikale ensembles. Van studentenkant dan weer wordt al geruime tijd uitgekeken naar een goede lokatie voor eigen podiumproducties. "Het is alleszins niet de bedoeling dat wij onze werking in die zin gaan aanpassen," zo benadrukt het Stuc. "Onze programma's blijft gericht op hedendaagse kunst, komplementair met het Leuvense kultureel centrum. Stuc is erkend als kunstencentrum, en dat betekent dat wij een specifieke taak te vervullen hebben."

Hoofddreden voor de verhuis is de wil tot centralisatie. Stuc — en met het kunstencentrum ook Klapstuk en kultuurraad die uiteraard mee verhuizen — leed naar eigen zeggen teveel onder de versnippering van de infrastructuur. De spreiding van lokaties over het stadscentrum in de Vlamingenstraat en in Arenberg (dansstudio) zorgde voor de nodige technische en organisatorische overlast en was ook voor het publiek verwarrend. Het Stuc miste een eigen gezicht. Mede daarom wil het kunstencentrum nu wegtrekken van de campus achter Alma 2 en zich in het volle centrum op de sadsas Naamsestraat-Parkstraat vestigen. Dat moet de herkenbaarheid en bekendheid ten goede komen, zo hoopt men. Het Stuc wil een ankerpunt in het stadsbeeld worden met regionale en stedelijke uitstraling.

Dat wil ook burgemeester Tobback. Ook met de stad sloot het Stuc immers een overeenkomst voor substantiële hulp. Tobback ziet het eengemaakte kunstencentrum als een kultureel uithangbord van de jonge provinciehoofdplaats. Hij schuwt daarbij vergelijkingen met de Gentse 'kultuurtempel' Vooruit niet, maar dat willen ze in het Stuc liever niet gehoord hebben: "Wat Tobback bedoelt is wellicht dat het Stuc een zelfde dynamiek zou moeten uitstralen als degene die uitgaat van een gebouw als de Vooruit. In die zin kan de Vooruit inderdaad als voorbeeld gelden voor ons."

Profiel

Met de principiële akkoorden van stad, provincie en unief op zak ging het Stuc dan op zoek naar een geschikte architect voor de complexe opdracht. Na konsultatie bij specialisten en werkbezoeken op het terrein bleven acht kandidaten over voor een beslissende gespreksronde. Een wedstrijd uitschrijven zagen ze in het Stuc niet zitten. "Daarvoor was de opdracht te complex. Het was nooit een bedoeling voor een kant en klaar project te kiezen, maar wel voor de ideeën van een architect waarin we ons konden vinden. Het concrete project zal immers in samenwerking met ons gerealiseerd worden."

Bij haar zoektocht naar een geschikt architect had het Stuc een duidelijk profiel uitgetekend. Carl Meeusen, verantwoordelijke voor de Stucinfrastuur verduidelijkt: "We zijn op zoek gegaan naar een architect die vertrekt vanuit een sterk inhoudelijk concept maar tegelijk in staat is om deze concepten te ontwikkelen tot functionele en esthetische bouwprojecten. We zijn bij voorkeur op zoek gegaan naar een jong en vernieuwend architect die toch voldoende ervaring heeft met dergelijke grote bouwprojecten. En voorts vonden wij het belangrijk dat de architect oog heeft voor de bestaande context van het Arenberginstituut en dat er een intensieve samenwerking kan opgezet worden tussen opdrachtgever en architect." Aan dat profiel beantwoordt Willem Jan Neutelings perfect. "Neutelings is een conceptueel architect die toch niet blijft steken in zijn ideeën maar met realistische bouwprojecten voor de dag komt. Belangrijk is ook dat zijn bureau technisch voldoende georganiseerd is om een dergelijke opdracht aan te kunnen. Zijn manier van werken sluit aan bij de manier waarop er hier met kunst wordt omgegaan. In zijn werk worden spanningen opgeroepen, en hij vertrekt van een sterk inhoudelijk programma."

Neutelings begint deze week aan een haalbaarheidstudie van de verbouwing. Daarin zal hij een analyse maken van de technische capaciteiten van de site, het eisenpakket van de opdrachtgever onder-

brengen in een 'globaal concept' en een kostenraming maken. De studie moet half mei klaar zijn, pas daarna volgt een definitieve toewijzing. Ondertussen hoopt men in het kunstencentrum ook de Vlaamse Gemeenschap over de brug te krijgen voor structurele steun. "De verhuis moet volledig gesubsidieerd verlopen. We zullen ook nog wel enkele partners uit het zakenleven

warm kunnen maken, maar de grote som zal toch van de diverse overheden moeten komen. Zelf hebben we immers geen marge in ons budget voor zo'n investering. Onze artistieke werkmiddelen kunnen immers niet gebruikt worden voor infrastructuraanpassingen," luidt het in de Van Evenstraat.

Over de kostprijs van de onderneming houdt men in het Stuc de lippen stijf op elkaar. Te vroeg, te onzeker. Ook is nog niet zeker wanneer de architect de klus moet geklaard hebben. In het Stuc hoopt men alvast aan het begin van het seizoen 1998-1999 in Arenberg te kunnen starten.

Bart Eeckhout

Legoland

(foto Jo Schreurs)

Willem Jan Neutelings

De Nederlandse architect Willem Jan Neutelings is niet de eerste de beste. Zijn naam heeft misschien nog niet de allure van een Aldo Rossi of een Rem Koolhaas, maar de appreciatie in architectuurmiddelen is er niet minder om. Het was trouwens in het wereldvermaarde bureau van Rem Koolhaas, het Office for Metropolitan Architecture (OMA) in Rotterdam dat Neutelings als medewerker zijn eerste stappen in de architectuurwereld zette. Zo was hij ondermeer projectarchitect onder Koolhaas van het Nederlands Dansteater. Deze ervaring met de wereld van de podiumkunsten bleek een referentie van doorslaggevend aard voor het Stuc. Na een periode van vijf jaar in het OMA vestigde de nu zevenendertigjarige Neutelings zich in 1986 als zelfstandig architect. Zijn bureau heeft een vestiging in Rotterdam en Antwerpen. Eén van zijn meest bekende creaties in België is het appartementengebouw op de Antwerpse Kaai.

In het afgelopen decennium werkte Neutelings aan een eigen oeuvre, dat vol-

gens critici gekenmerkt wordt door een hoge consistentie, een gedegen gevoel voor estetik en een rustige vanzelfsprekendheid. Zelf zegt Neutelings in het vaktijdschrift Archis dat een architect "vooral concepten aan de man moet brengen." In het lovende Stucrapport klinkt dat als volgt: "Neutelings's gebouwen mogen gezien worden, ze verbergen zich niet, ze trekken de aandacht omwille van hun onverwachte vormelijke ingrepen of omwille van hun verrassende materiaalkeuzes en gedurde combinaties van materialen. Maar het zijn nooit extravagante en protserige bouwsels, ze getuigen van een onopvallende opvallendheid waarin maet en evenwicht hoog aangeschreven staan. (...) Die ambitieuze ideeën passen bij het Stuc. Het kunstencentrum staat zelf al jaren in de voorhoede van de hedendaagse kunsten en het zou ongepast zijn om het nu een valse bescheidenheid aan de dag te leggen." Als ze het zelf zeggen, ...

(be)

Wat u zoal vindt in onze naturette: natuurvoeding, voedingsadvies, natuurverf- en houtbehandelingsmiddelen, sari kleding en stoffen (zuivere katoen, wol en zijde), fair trade produkten, kooklessen, kursussen,...

De Karwij
Blijde Inkomststraat 114, Leuven
Tel: 016/236.236

adviescentrie

open dinsdag tot zaterdag 10-18.30

Voedselvergiftiging, griep en buikloop

Zesentachtig procent van de koten is uitgerust met een gemeenschappelijke keuken. Zestig procent van de studenten kennen de luxe van een mikrogolfoven, één derde onder hen brengt voor minstens één dag een warme maaltijd mee van thuis, 23 procent eet nooit in Alma. Ruim één derde zou de aanbieding van maaltijden op kot zien als een verbetering van de Alma-service. Dat zijn de belangrijkste conclusies van een uitgebreide enquête die Alma-restaurants vzw liet uitvoeren onder de studentenpopulatie. De resultaten ervan hebben directeur Toon Martens hoopvol gestemd omtrent het welslagen van de plannen om warme maaltijden aan kot te leveren. Het project zou in ieder geval vanaf volgend academiejaar proefdraaien in de Studentenwijk Arenberg (Cité).

Eind januari deed dit blad reeds melding van de plannen om vanaf volgend jaar te starten met de kot-aan-kot-levering van warme maaltijden. Hoe die concreet ingevuld zouden worden, stond toen nog verre van vast. Met de enquête die de voorbije maanden werd uitgevoerd onder een representatie-aantal van 547 studenten, lijkt men intussen toch een stap dichterbij de realisatie van het project te zijn gekomen. Nochtans was de bedoeling van de studie volgens Toon Martens breder dan het louter verzamelen van gegevens die prediktief zouden kunnen zijn voor het welslagen van de Alma-maaltijden op kot.

«Het eigenlijke uitgangspunt was een discussie op de Raad voor Studentenvoorzittingen over de aankoop van mikrogolfovens voor de residenties van de KU Leuven. Men wilde inzicht krijgen in de gewoonten van de studenten, zodat men de bestaande kookinfrastructuur zou kunnen aanpassen of uitbreiden.»

In het eerste deel van de enquête wordt dan ook de akkomodatie van alle woonvormen voor Leuvense studenten onder de loep genomen. Zesentachtig procent van de ondervraagde studenten bleek te beschikken over een gemeenschappelijke keuken, wat nog een verhoging is met bijna vijftien procent tegenover zes jaar geleden. Zestig procent van de studenten die deze infrastructuur niet hebben, voelen dit aan als een gemis, zodat men in het verslag van uit gaat dat de trend naar kookgelegenheden op kot zich waarschijnlijk nog zal uitbreiden.

Ook blijkt dat studentenkoten in zestig procent van de gevallen zijn uitgerust met een mikrogolfoven, dit is meer dan de aanwezigheid van heteluchtovens. De beschikbaarheid over een koelkast is zeventig procent en ook kookplaten op gas of elektriciteit zijn zeer ruim verspreid.

Buikloop

Deze cijfers vormen volgens Toon Martens maar een gedeeltelijke legitimatie om met het project van start te gaan. Martens: «Ik heb eens de som gemaakt van alle frekwenties van warme maaltijden die in Leuven op een week worden gekonsumeerd en dan blijkt dat Alma één derde van de markt van de warme maaltijden beheerst. Ongeveer vijftien procent wordt in de horeka gekonsumeerd. Dat betekent dat nog ongeveer de helft van de warme maaltijden op kot wordt gebruikt. Van die helft wordt veertig procent van thuis meegebracht en ongeveer de helft zelf bereid. Dit betekent dat bijna een vierde van alle warme maaltijden door de studenten van thuis wordt meegebracht.»

Veto: Een geleverde Alma-maaltijd kan toch moeilijk op tegen het simpele feit dat van thuis meegebrachte maaltijden de student niets kosten.

Is het dan niet fout om dat grote aandeel van maaltijden te zien als een terrein dat nog door Alma kan worden ontgonden?

Martens: «Het lijkt mij een beetje een drogreden om het zo te zien. Uiteindelijk kost die meegebrachte maaltijd heel wat meer dan de pure grondstoffen die de student meebrengt van thuis. Zo is er ook een hele infrastructuur die dient om dat voedsel dat van thuis wordt meegebracht te bewaren. Verder ook de slechte hygiënische omstandigheden die vaak aanleiding geven tot voedselvergiftiging, hetgeen zich dan uit in griep en buikloop enzovoort. Het verlies dat ze daardoor hebben, maar ook de geneeskundige kost aan de maatschappij dient toch ook meegerekend.»

Veto: Men kan er toch van uit gaan dat dat voor de student allemaal van weinig belang is. Voor hem speelt vaak enkel het geldmotief.

Ook deze gegevens vormen voor Martens een gedegen argument om te stellen dat Alma hier een aanzienlijke meerwaarde kan bieden met de levering van Alma-maaltijden op kot te starten.

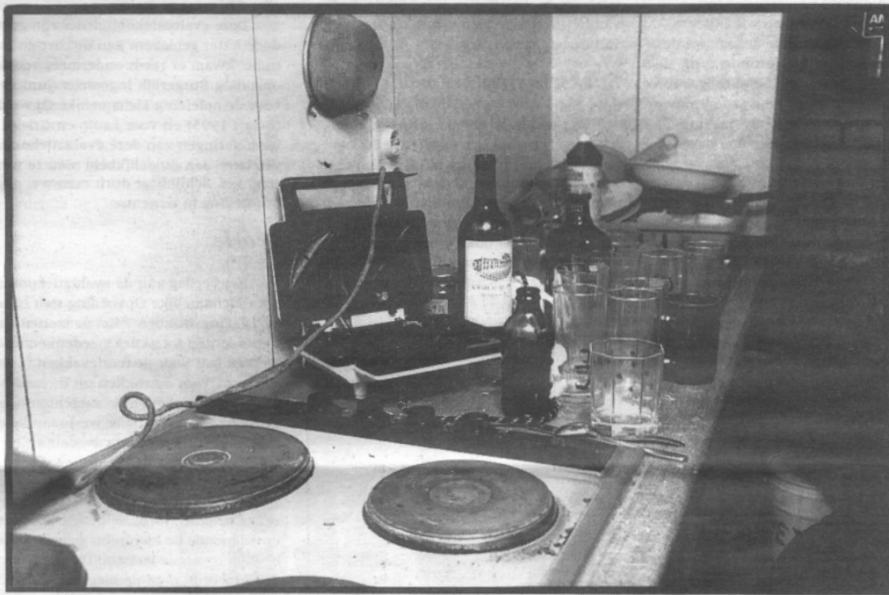
Veto: Zou het niet kunnen dat het hele opzet een stimulans gaat zijn van de trend van individualisering en cocooning die zich ook in studentenmilieus steeds sterker lijkt door te zetten? Ondergraaft men zo niet de functie van Alma als sociale ontmoetingsplaats?

Martens: «Als men puur redeneert vanuit een Alma-visie zou men dat misschien kunnen zeggen. Maar in onze contacten met de kollega's van de huisvestingsdienst blijkt dat er wel degelijk een trend is naar meer koken op kot. Ook in de sifers van de enquête zien we dat: de kookinfrastructuur op kamers bij partikulieren stijgt nog steeds.

ren om uit hun kot te komen om ze tot ruimere contacten aan te zetten. Door de prijszetting kunnen we dat dan beïnvloeden.»

Veto: Wat zou uw voorkeur daarin zijn?

Martens: «Ik vind een goed evenwicht tussen beide belangrijk. Het gemeenschapsleven op kot is belangrijk, maar tegelijk zou er veel van de rijkdom van het op kot zitten in Leuven verloren gaan, als men de contactkansen die het levert, niet zou benutten. Ik ben er dus absoluut tegen dat de restaurants in een nadeliger prijspositie zouden komen te liggen tegenover de maaltijden geleverd op kot. Daarom pleit ik er ook voor om meer subsidies naar de restaurants te laten vloeien, zodat de uiteindelijke prijs van beide soorten maaltijden gelijk zou blijven.»

(foto J. Schrans)

Hygiëne Thuis en Daarbuiten

Martens: «In een studie van 1991 is gebleken dat de studenten die maaltijden van thuis meebrengen, voortkomen uit gezinnen met één verdienster. Wanneer men merkt dat de hele maatschappelijke evolutie gaat in de richting van twee werkenden per gezin. Als men dan nog tijd moet gaan steken in het bereiden van een extra-portie voor de kinderen, dan is dat veel minder vanzelfsprekend dan dat veel studenten dat nu vinden. Er blijft natuurlijk prijsverschil, maar hoe goed is dat voor het sociaal leven, hoe hygiënisch is dat, hoe goed is dat voor de horeka en voor de algemene economie.»

Veto: Met dat argument zijn de student of de ouders niet echt gediend.

Martens: «Nee, maar het beleid wel.»

TV-distributie

Heel wat vragen in de enquête onderzoeken het sociale karakter van het leven op kot. Hier blijkt ondermeer dat het merendeel van de studenten samen eten, zowel 's morgens, 's middags als 's avonds. Toch is eten voor studenten vooral een individuele aangelegenheid als het aankomt op de bereiding van de maaltijd - het gros van de studenten maakt meestal enkel voor zichzelf een maaltijd - en de aankoop van producten - samenaankoop scoort eerder laag. Wat betreft de organisatie van vaat en het poetsen van de keukens zijn de meeste studenten tevreden. In zeventig procent van de koten is er een gezamenlijke regeling voor een krant. Opvallend is ook dat vierentwintig procent onder hen kan genieten van TV-distributie waarvoor wordt samengelegd.

Drieëntwintig procent van de studenten eten nooit in Alma

De residenties en de huisvestingsdienst van de KU Leuven kunnen hierbij niet achterblijven. Men kan zich dan de vraag stellen: welke rol heeft Alma binnen die ontwikkeling te spelen ten aanzien van gezonde voeding en kookhygiëne bij studenten.

«Wanneer we dan kijken naar de statuten van Alma, dan staat daar nergens dat Alma een exclusieve bevoegdheid heeft op het terrein van de restaurants. Wanneer men bepaalde schaafeffecten bekijkt — Alma moet een minimum aan maaltijden kunnen verkopen om financieel gezond te blijven — en men merkt dat er een evolutie is naar verminderde verkoop van het aantal maaltijden in onze restaurants, dan gaat het niet om een keuze tussen restaurant of kotleveringen, dan zijn we verplicht beide distributiesystemen te gebruiken.»

Veto: Hoe gaan de prijzen van de op kot geleverde maaltijden dan liggen?

Martens: «Puur op basis van kostprijsberekening zouden de prijzen lager kunnen liggen dan de maaltijden die in de restaurants worden geserveerd. Heel wat van de werkingskosten, zoals energie- en personeelskosten, vallen immers weg. De vraag wordt echter of we aan de Alma-maaltijden die dan op kot zouden gebruikt worden evenveel subsidiëring gaan toekennen dan wel of we wensen de studenten te stimuleren om uit hun kot te komen om ze tot

Koteters

Uit de sifers in het laatste deel van de enquête lijkt echter de zwaarste kritiek op de levering van Alma-maaltijden op kot op de proppen te komen. Achtenveertig procent van de ondervraagde studenten ziet de kwaliteit als de voornaamste reden waarom hij of zij op kot eet in plaats van in Alma. Vanuit dit gegeven kan men zich afvragen hoe men dan de koteters gaat kunnen overtuigen om voor de op kot geleverde maaltijd te kiezen, die uiteindelijk van 'dezelfde kwaliteit' zal zijn.

Wat betreft de verdere uitwerking van het hele project, stelt Martens dat vanaf volgend academiejaar een proefproject zal worden opgezet in een aantal gangen van Studentenwijk Arenberg die reeds een goed gemeenschapsleven hebben uitgebouwd. Hoe dat precies zal gebeuren, is een vraag die nog moet besproken worden. Zo was er sprake van om een aantal tewerkgestelden van Velo te betrekken bij de levering van de maaltijden. Ook Kotnet dat gelijktijdig operationeel zal worden, zou tot nut gemaakt kunnen worden.

Martens: «Wat dat betreft zijn we bezig van een systeem uit te dokteren om meteen bij de bestelling ook te betalen via internet. Dit om studenten die bij wijze graspin maaltijden laten afleveren bij een medestudent, te snel af te zijn.»

Tom Michielsen

Zwartboek over inkompetentie van Egyptologie

Franz Van den Bosch is apoteker in Dilbeek. Hij behaalde zijn diploma aan de Universit  Libre de Bruxelles. Later studeerde hij een tweede maal af als egyptoloog aan onze eigenste Alma Mater. Met onderscheiding wel te verstaan, en als enige student in zijn jaar. Dit alles op de gezegende leeftijd van 61 jaar en met voldoende overgebleven funktionerende grijze hersensellen. Van den Bosch is niet tevreden over de werking van de universiteitsorganen en heeft daarom een zwartboek opgesteld. Daarin krijgt vooral Egyptologie de volle lading.

Van den Bosch richtte een stovloed van brieven aan diverse universitaire instanties. Gaande van de prof op wie hij de meeste kritiek had, over de dekaan tot de rektor zelve. Zijn studiegenoten noemt hij alle behalve bevredigend: "Gelukkig was het helemaal niet, en de Leuvense Vrouwe Scientia bleek bij nadere kennismaking eerder een vulgaire feeks dan een dame van stand."

Van den Bosch eist, omwille van de zware materiële en immateriële inspanningen, dat de universiteit daartegenover kwaliteitsonderwijs zou brengen, hetgeen volgens hem absoluut niet het geval is. De universiteit "telt teveel togati die niet het minste verantwoordelijkheidsgevoel hebben, geen pedagogische inspanning kunnen of willen doen, en die van hun examens een onverantwoord kat-en-muisspelletje maken, een soort loterij, eerder dan een open en eerlijke overhoring van de vaak zware stof."

De apoteker vindt dat elke kritiek op dat vlak in de kiem gesmoord wordt met een "hooghartige, imbeciele doodoender: "Het is hier een universiteit." De studenten noemt hij vogelvrij, aangezien zij geen enkel verhaal hebben tegen "inkompetentie, onverantwoordelijke, onbeschofte professoren", vermits zij voorts geen vat hebben op programma's die met haken en ogen aaneenhangen en vermits zij op de examens gekwoteerd worden "op een achterbakse en vaak oneerlijke manier." De hoge misluktingspercentages wijt Van den Bosch niet zozeer aan de studenten die geen hulp zouden ontvangen — want die bestaat volgens hem wel degelijk — maar veeleer aan de kwaliteit van het onderwijs. Een "charter voor de professoren", waarin de normen bepaald worden om prof te kunnen worden, is volgens hem noodzakelijk.

Egyptologie

De studies Egyptologie — in België nog enkel in Leuven te volgen — zijn volgens Van den Bosch een lachertje. Gezien het beperkt aantal studenten, sluiten de cursussen aan bij andere studies. Daar wringt het schoentje. De schaarse studenten Oosterse Studies komen terecht bij vakken die de Grieks-Romeinse Oudheid behandelen en waar ze zowat als vijfde wiel aan de wagen worden getolereerd "of zelfs genegeerd". Zo is het vak Antieke Geografie en Topografie louter tot de Grieks-Romeinse wereld beperkt. Het vak Antiek Recht gaat helemaal voorbij aan het Egyptisch recht.

De grootste blunder volgens Van den Bosch is wel dat studenten Egyptologie slechts dertig uren geschiedenis van het oude nabije oosten krijgen. De prof — "die zijn best deed" — geraakte amper tot in de zevende eeuw voor Kristus, zodat hij in de cursus zelfs nooit aan het onderwerp Cleopatra geraakt is, in tegenstelling tot Asterix die deze seksbom met de uitzonderlijke neus wel degelijk van naderbij

kon bestuderen. Daartegenover staat een uitgebreide studie van de geschiedenis van de islam (120 uren) en van de kunst en cultuur van de islam, die geen fluit te maken hebben met egyptologie. "Als egyptoloog weet je dus niet dat de Perzen ooit Egypte onder de voet hebben gelopen, je hebt nooit over Nectanebo gehoord (...) maar je weet wel wie de bey van Tunis was in 1744 en je kent de schoenmaat van Ataturk en de haremames van Saladdin bij naam en troetelnaam".

Waarom egyptologen modern Arabisch moeten studeren is nog minder duidelijk voor Van den Bosch. Linguïstisch, cultureel en historisch heeft deze taal helemaal niets met het oude Egypte te maken, afgezien van het feit dat de Arabische veroveraars vanaf zowat de zevende eeuw na Kristus de Egyptische cultuur verdrongen. Bovendien werd bij de studie van het Arabisch geen gebruik gemaakt van de bestaande taallabo's.

Spekschieten

Van den Bosch konkretiseert zijn beschuldigingen van inkompetentie bij het onderwijzend personeel. Hij kan zich absoluut niet akkoord verklaren met sommige profen die volgens hem niet alleen slordige nota's ter beschikking stellen (bedoeld als cursus), maar ook pertinent weigeren om een cursus tout court (bedoeld wordt:

schriftelijke neerslag) te bezorgen. Een assistent zou gereageerd hebben met de stelling: "Ge moogt nog kontent zijn, we kunnen zelfs eisen dat ge alles maar zelf uitzoekt." Sommige profen schijnen Van den Bosch toevertrouwd te hebben dat zij fin de carrière waren en "op enkele jaren van het pensioen opgezadeld werden met een vak waarbij zij zich niet meer wensten mee te maken".

Zo bijvoorbeeld zou de cursus 'Geschiedenis van Israël' niets méér geweest zijn dan "wat vrij verwarde historiografische gegevens over de bijbel, met als orgelpunt de openbaring van een wereldschokkend geheim dat de prof zelf ondekt heeft en zijn belangrijkste wetenschappelijke prestatie zou zijn, met name de ligging van het graf van koning David" (een tot op heden omstreeden en volgens velen onopgelost mysterie voor de wetenschap -nvdr). Andere profen zijn dan weer "geestelijk en karakterieel gestoord en volledig onbekwaam."

Colleges

Van den Bosch vertelt dat een prof het waagde om als inleiding op de cursus een bibliografie voor te lezen van meer dan zevenhonderd titels. Anderen verplaatsten

kursusdata of lasten gastcolleges in, zonder enige vorm van verwittiging.

Op vele punten heeft Van den Bosch misschien gelijk, maar toch lijkt hij uit het oog te verliezen dat de universiteit zich niet onttrekt aan de wettelijke verplichting de programma's regelmatig te onderwerpen aan een evaluatie. In principe wordt elk programma om de vijf jaar doorgelicht in een interne onderwijsevaluatie. Dat gebeurt door een evaluatiecommissie waarin de studenten een grote inbreng hebben. Om de tien jaar krijgt elk programma bezoek van een externe visitatiecommissie, vaak in samenwerking met de Nederlandse universiteiten, om de richting van buitenaf door te lichten. Op die manier claimt de KU Leuven haar intentieverklaring "interdisciplinair wetenschappelijk onderwijs van hoge kwaliteit te bieden" ook elke dag waar te maken.

Deze evaluatiecommissies zijn geen dode letter gebleven. Een uitvoerige 'zelfstudie' kwam er reeds ondermeer voor de opleiding Burgerlijk Ingenieur (juni 1995), voor de opleiding Lichamelijke Opvoeding (maart 1995) en voor Latijn en Grieks. De formuleringen van deze evaluatiecommissies laten aan duidelijkheid niets te wensen over. Schijnbaar durft men wel degelijk stelling in te nemen.

Theorie

Het verslag van de evaluatiecommissie voor Lichamelijke Opvoeding stelt bijvoorbeeld onomwonden: "Het aanzetten van de studenten tot actief meedenken en -werken laat voor de theorievakken te wensen over. Voor de vakken uit de studie-oriënteringen dienen de studenten worden aangezet tot een grotere werkzaamheid en inzet door de betrokken docenten (...) Het studiemateriaal voldoet in de licenties niet en wordt niet als een goede basis ervaren voor het verwerken van de leerstof. In de eerste licentie wordt bij het examineren onvoldoende de klemtoneel gelegd op het begripen van de leerstof. De geschatte studietijd wordt, door de meerderheid van de studenten, voor de meeste vakken als overdreven hoog bevonden. Het moniterraat brengt de studenten niet tot het wijzigen van hun studiemethode."

Voor Oosterse Studies is er in het huidige academiejaar een algemene onderwijsevaluatie voorzien, wat blijkt uit een nota van de Werkgroep Kwaliteitszorg en uit het verslag van de Akademische Raad van 13 maart 1995. Deze interne onderwijsevaluatie is meteen de voorbereiding

op de externe visitatie die in 1997 zal doorgaan.

Procedure

Van den Bosch laat ook niet na in zijn brieven te beweren dat door sommige profen punten van hem werden "gestolen". Op dat punt is het echter duidelijk dat er hiervoor een specifieke klachtenprocedure voorzien werd in het examenreglement. Van den Bosch heeft deze procedure veronachtzaamd, zodat het rektorat reageert dat op dat punt de klacht van Van den Bosch onontvankelijk is. Deze laat het daar niet bij en is vast van plan formeel beroep aan te tekenen bij de Raad van State tegen zijn achtereenvolgende deliberaties. Of ook daar zijn beroep onvanke-lijk, laat staan gegrond zal zijn is zeer de vraag.

De academische overheid was tegenover Veto niet bereid verder in te gaan op de "insinuaties" van Van den Bosch. In de laatste brief van rektor Oosterlinck aan Van den Bosch stelt deze duidelijk dat de kwotering van de laatste zitting die Van den Bosch meemaakte niet voor wijziging vatbaar is gezien de juridische onmogelijkheid daartoe. De rektor stelt verder: "Wat uw klacht tegen een professor betreft, realiseer ik mij wel dat voor het onderwijs in de universiteit wellicht op meerdere plaatsen niet altijd optimaal verliep. Wij doen nu sedert twee jaar evaluaties voor het doceren van elke professor: de resultaten daarvan worden meegedeeld en besproken met die professoren. Als er tekortkomingen zijn wordt dat ook gerededeerd en zijn er uiteindelijk sankties mogelijk. Ik wens evenwel niet tegen een afzonderlijke kollega op te treden op grond van klachten uit het verleden, zeker niet als het een kollega betreft die nu net aan het emeritaat is. Ik kan mij na lezing van het gehele dossier overigens niet van de indruk ontdoen dat u in zekere zin deze universiteit achtervolgt, omdat u teleurgesteld was over uw globaal examenresultaat, waarbij aanvankelijk meerdere professoren en, nu nog  en enkele, het moeten ontgelden. Ik wens de korrespondentie hierover thans te beëindigen."

Peter Maertens

Een interview hierover met Franz op radio Scorpia op woensdag 20 maart in het programma 'De Kringspier' van 18.00 u tot 19.00 u.

U HADT DESALNIETEMIN TOCH NOG EEN UITSTEKENDE VERHANDELING /SCRIPTIE GEHAD WILLEN HEBBEN ?

U HEEFT UW ONDERWERP GRONDIG BESTUDEERD
U HEEFT DE JUISTE CONCLUSIES GETROKKEN
U WEEET PRECIES WELKE STELLING U GAAT VERDEDIGEN
ALLEEN...

UW VERHANDELING / SCRIPTIE / SEMINARIEWERK
MOET OOK NOG OP PAPIER GEZET WORDEN
EN LIEFST OOK NOG VLOT WEGLEZEN...

TABULA KAN EEN GROOT DEEL VAN HET SCHRIF- EN REDACTIEWERK VOOR U DOEN: WIJ HELPEN U HELDERE TAAL OP PAPIER TE ZETTEN, DUIDELIJKE STRUCTUREN AAN TE BRENGEN, PROFESSIONELE LAYOUT TE HANTEREN. ALS U DAT WENST NEMEN WIJ OOK HET DACTYLOGRAFISCHE WERK VOOR ONZE REKENING. KORTOM: U LEVERT DE INHOUD - WIJ DE VORM.

EN OVER DE NIEUWE SPELLING HOEFT U ZICH DAN OOK GEEN ZORGEN MEER TE MAKEN.

TEL. (016) 23 40 54 OF (016) 29 53 90

adv.verteiling

“Er wordt gewoon steeds meer gehyped”

Tijdens het laatstleden Marktrock-weekend gaf Triptych een heel ferm optreden weg in de tuin van het Veto-gebouw. Rechtaan, luid, snel, enorme instrumentbeheersing. Tussen jazz en hardcore: niet gewoon hardcore met nu en dan een saxofoonriedeltje, wel luide muziek die ter plaatse lijkt te worden uitgevonden: dat was de indruk die Triptych gaf. Je stond er met open mond naar te kijken en het leek zó over. Triptych is een trio uit Leuven, in 1990 opgericht door de broertjes Jo, Pé en Erwin Reynders. Ondertussen is een eerste cd uit, 'Sleepless'. Leuven hangt vol aankondigingen van het optreden dat ze dinsdag zullen geven in de Leuvense Rumba. Veto had een gesprek met Pé Reynders, zanger-gitarist-komponist.

Veto: Vind je dat een aanvaardbare definitie voor Triptych: 'hardcore jazz'?

Pé: «Ja, dat is wel een goede naam, 'melodieuze powertrio' is een andere goede naam.»

Veto: Wat vreemd is: toen ik jullie zag optreden in augustus, had ik een gans andere indruk dan

na het beluisteren van de cd. Bij het optreden kon je je afvragen of jullie wel een vaste structuur in het hoofd hadden, het leek of jullie gewoon inspeelden op elkaars impuls. Als je dan naar de cd luistert, merk je dat het zowaar om songs gaat met een begin en een einde en zo. Die songs komen ook veel toegankelijker over, 'Fa-

ding water' kan je wel in de Afrekening inbeelden. Improviseren jullie dan live verder op die nummers of ligt mijn indruk dat het geïmproviseerd is aan de aard van de nummers zelf?

Pé: «Bij de optredens hebben we wel degelijk een structuur in ons hoofd. Voor mij komt de melodie op de eerste plaats, dus het melodieuze blijft er zeker in. We brengen de nummers live zoals ze ook zijn opgenomen, even lang ook.»

Veto: 'Voor mij komt de melodie op de eerste plaats' zeg je: je bedoelt in de muziek in het algemeen?

Pé: «Ja.»

Veto: Horen jazz en hardcore ook bij de muziek waar jullie naar luisteren?

Pé: «Ja, ik luister ook wel vaak naar jazz.

Niet zoveel naar hardcore eigenlijk. Ook

naar folk, zelfs pop. Erwin luistert dan weer naar etnische muziek. Jo luistert het meest van ons naar experimentele hardcore.»

Veto: Op de cd staat niet één nummer dat wat zachter is. Ook het optreden in augustus was niet echt voor pussies. Kun je je inbeelden dat Triptych eens blues, een slow, speelt?

Pé: «Waarom niet? Die luide dingen komen er gewoon zo uit. Misschien voor de volgende cd.»

Respons

Veto: Hoe loopt de carrière van Triptych?

Pé: «De cd verkoopt hier goed, ook in Nederland. We worden veel gevraagd voor optredens. In april gaan we twee weken samen met Snuff, een Engels groepje, op toernee door Europa. Ik ben wel tevreden met de respons. We kunnen er zeker nog niet van leven, maar misschien ook. In het najaar beginnen we ook aan een tweede cd te werken.»

Veto: Bestaat er zoiets als 'de Leuvense scene' of komt die uitdrukking jou belachelijk over?

Pé: «Nee, de muzikanten hier hebben wel veel contact met elkaar. Er zijn ook veel muzikanten, maar wat ontbreekt in Leuven zijn de zalen, zowel grote zalen als kafees, waar je kunt optreden.»

Veto: De laatste tijd is er om de week een cd uit van een Vlaams groepje, de kritieken zijn vaak lovend, er is aandacht van het buitenland. Dat was tien jaar geleden wel een beetje anders. Wat is jouw verklaring daarvoor?

Pé: «Er wordt gewoon steeds meer gehyped. De drang om hypes te creëren is zo groot, dat er iedere keer weer een nieuw groepje nodig is. Veel is begonnen met dEUS. De Vlaamse kritiek houdt ook niet enkel meer rekening met wat in het buitenland sukses kent om iets goed te noemen.»

Veto: Kun je wat cd's opnoemen die jij heel goed vindt?

Pé: «Toen je binnenkwam, was ik naar Jeff Buckley aan het luisteren. Vind ik heel goed. De laatste van King Crimson is heel goed, ons idee om instrumentale nummers te maken komt trouwens van King Crimson. Chris Whitley, de eerste 10 cd's van Joni Mitchell.»

Carl Hourcua

Triptych treedt op in de Rumba, dinsdag 19/3, om 20.00 u.

(foto Triptych)

Het leed van een video in 't Stuc

Wojnawat?

Op aanraden van Raimund Hoghe programmeert 't Stuc 'La pudeur ou l'impudeur' van Hervé Guibert. Normaal gezien zou de video voorafgegaan worden door 'I'll be your mirror' van Nan Goldin, maar door problemen rond de auteursrechten wordt hij vervangen door een werkstuk van David Wojnarowicz, een Amerikaans kunstenaar, die vanuit zijn fotografisch werk ook andere kunstvormen exploreerde. Beide video's kaarten het thema van dood en herinnering aan dat ook bij Hoghe centraal staat.

'La pudeur ou l'impudeur' is een televisieproductie die door Guibert in 1990 gemaakt werd voor TF 1. Het is een sobere registratie van de laatste maanden van Guiberts leven, die aan de gevolgen van aids overleed. In de titel zinspeelt Guibert op zijn schaamte over de ziekte, die hij toch zonder enige schroom durfde vastleggen. Zo werd de video niet enkel een portret van aids maar tegelijkertijd een zelfportret van Guibert, die de ziekte inkorporeert. De camera volgt hem op vakantie, thuis en in het ziekenhuis, maar waar Guibert ook gaat, zijn ziekte volgt als een schaduw. Als hij in de spiegel kijkt ziet hij duidelijk de sporen die aids naliet op zijn lichaam.

Guibert voelt echter ook zijn dood naderen, die hij niet op zijn lichaam kan zien, en vraagt aan de spiegel: "Est-ce que ça se voit dans les yeux?".

Guibert, die schrijver en fotograaf was, legt aan het slot van de 'La pudeur ou l'impudeur' uit waarom hij dit medium prefererde om zijn ziekte te portretteren. Hij beoogt dat videobeelden momenten uit het verleden kunnen aktualiseren, en zijn getuigenis nooit haar waarde zal verliezen. De video is dan ook zeer direct, commentaar is schaars en de nadruk ligt vooral op de materiële dingen die Guibert omringen. Sterven is afscheid moeten nemen van de materiële wereld, van die dingen waar we nauwelijks bij stilstaan. Deze gedachten-gang komt sterk naar voren in de beelden van Guiberts laatste vakantie in een zuiders dorpje. De camera dwaalt er over de prachtige omgeving alsof hij alles nog eenmaal vast wil leggen voor het allemaal definitief verdwijnt.

Oudjes

Net zoals in 'Blue' van Derek Jarman blijkt duidelijk dat het leven van wie ziek is zich grotendeels afspeelt in ziekenhuizen, tussen dokters en verpleegsters, tussen Prozac en Digitaline. Hij neemt een nieuw geneesmiddel, waaraan zowel mensen sterven of van genazen, maar het is "finale-

ment quand-même un espoir". De rol van het ziekenhuis is dubbelzinnig. Het kan een patiënt terug hoop geven, maar ook alle hoop de grond in boren. Wie geen hoop meer heeft denkt aan zelfmoord. Aan twee bejaarde vriendinnen vraagt hij of zij denken dat iemand die doodziek is het recht heeft zijn leven te nemen. Ze vinden van niet, daartoe heeft een mens niet het recht. Guibert moet doorleven, niet meer voor zichzelf, maar voor diegenen die achter hem dezelfde weg zullen moeten gaan. Aan een vrouw van vijftienentig vraagt hij of oud zijn zwaar is. Zij antwoordt onmiddellijk: "ja". Als hij vraagt of ze zou willen sterven antwoordt ze van niet.

'La pudeur ou l'impudeur' schetst in beelden, net zoals 'Blue' van Jarman dat met woorden doet, een adequaat portret van een ziekte, en heeft de kracht om in een uurtje meer te zeggen dan honderd vraaggesprekken met aidspatiënten. Maar 'La pudeur ou l'impudeur' overstijgt ook het aidisma in de parallel met andere ziektes, bijvoorbeeld kankerpatiënten zoals Guiberts vriendin Susanne, die tot woede van haar familie haar gehele vermogen naliet aan de Franse kankerstichting. Zij zouden zich moeten schamen.

David Wojnarowicz was in wezen een fotograaf. Regelmatig gebruikte hij zijn foto's echter als voedingsbodem voor schilderijen, teksten en video's. Wojnarowicz's avontuurlijke jeugd en zijn plaats in de Amerikaanse maatschappij — hij was militant homo-aktivist — waren doorslaggevend voor zijn benadering van kunst. Yann Beauvais sprak naar aanleiding van een fototentoonstelling in Parijs over "de geweldadige affirmatie van leven en dood

die zijn hele werk karakteriseert." Het New Yorkse DIVA-TV (wat staat voor Damned Interfering Video Artists), een kanaal dat objectieve informatie over aids wil verspreiden — tot grote ergernis van de televisiecommissies aldaar — opereert nog steeds onder een sitaaf van Wojnarowicz: "We can never depend on the mainstream media to represent us, our needs, our states of minds".

Verderf

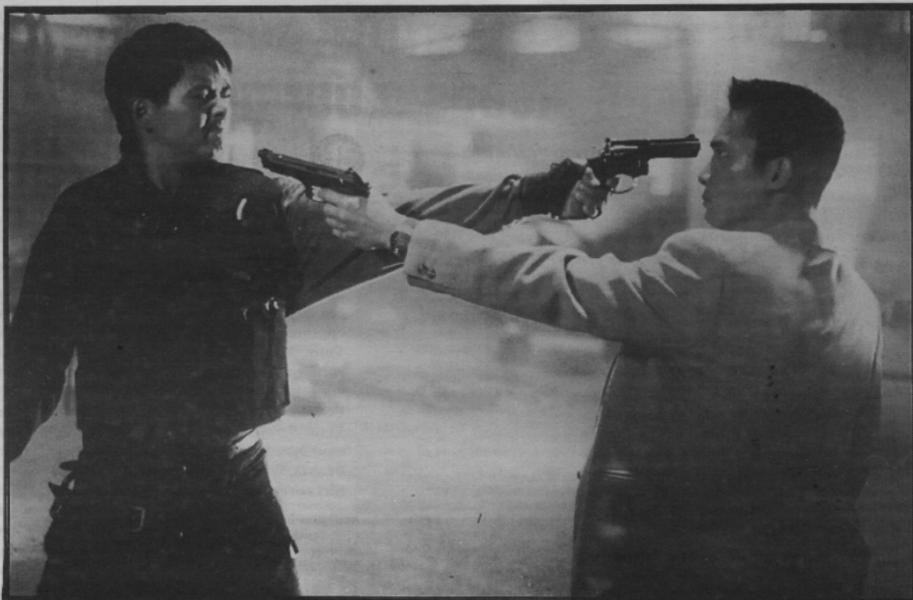
Wojnarowicz schrijft over zijn foto's dat ze een registratie zijn van zijn lichaam in de maatschappij, waarin hij zich altijd al een vreemdeling voelde. In dat opzicht is het logisch dat hij in een programma met Hervé Guibert wordt geplaatst. Ook Wojnarowicz is nog steeds belangrijk omdat hij in zijn werk als spreekbuis fungeert voor mensen die geen stem hebben. Het verwondert dan ook niet dat mensen als William S. Burroughs, Kathy Acker en Adam Clayton (van U2) wijzen op zijn belangrijke communicatieve functie. Wat evenmin verwondert, is dat kongresleden als Dana Rohrabacher hem openbaar aanvielen, omdat zijn kunst een "orgie van gedegenereerd verderf zou zijn". Een van zijn bekendste foto's heet 'Silence thru Economics', waarop het hoofd van een man te zien is wiens lippen dichtgenaaid zijn. De symboliek ligt voor de hand.

In Leuven moeten we het voorlopig zonder foto's stellen, maar een (korte) video is toch al iets.

Dimitri De Maesschalck

Dag van de Verdraagzaamheid

Op 21 maart vindt op initiatief van de Verenigde Naties de internationale dag van de verdraagzaamheid plaats. Deze dag ging voor het eerst door in 1967 naar aanleiding van de dramatische gebeurtenissen in 1961 in Sharpville, Zuid-Afrika. Dit jaar zal de Dag van de Verdraagzaamheid ook aan de KU Leuven niet onopgemerkt voorbijgaan. Met een beetje goede wil en op aandringen van hun studenten zullen vele profen op 21 maart hun colleges in het teken te zetten van de verdraagzaamheid. Het is niet de bedoeling van de initiatiefnemers van de Leuvense studentenkoepel om te verwijzen naar concrete politieke agendapunten, maar wel om zoveel mogelijk studenten te betrekken bij hun positieve actie. Ook Veto wil een steentje bijdragen in dit Loko-initiatief. Op de volgende drie pagina's vindt u acht visies op verdraagzaamheid. Acht interpretaties door evenveel gastschrijvers, die wij bedanken voor hun bereidwillige en belangenloze medewerking. Aan hen en aan u allen, die van goede wille zijt, wensen wij vrede. Sjaloom, chaverim.

Pijpvedstrijd voor gangsters

(foto Stuc)

Verdraagzaamheid als praktische toepassing

Principes zijn vaak een ekskuus om geen rekening te moeten houden met de reële omstandigheden waarin een bepaald probleem zich aandient. Het is nu eenmaal gemakkelijker om te zeggen dat men 'principeel' niet over een of andere kwestie wenst te discussiëren. Principele uitspraken illustreren echter vaak alleen de versterde geestelijke houding van de spreker, en dragen niet wezenlijk bij tot een gezonde en effectieve aanpak van een probleem, of werken deze zelfs tegen.

Dat is ook zo met de zeer beladen en volgens sommigen problematische term 'verdraagzaamheid'. Een verdraagzame houding wordt nogal eens aangevallen met de bewering dat een maatschappij des te vreedzamer is, naarmate ze uniformer is, en dat men zich dus niet verdraagzaam mag opstellen tegenover wat van die uniformiteit afwijkt: andere rassen, samenlevingsvormen, ideeën. Dit alles is 'principeel' verdacht omdat het 'anders' is dan het bekende. Dat is echter een gevaarlijke drogredenering. In de eerste plaats miskent ze een

groei naar sociale, religieuze en andere vormen van pluriformiteit die al eeuwenlang aan de gang is, die onomkeerbaar is en die onze samenleving gemaakt heeft tot wat ze is: de meest ontwikkelde, veelzijdige, rijkste uit de ganse geschiedenis. Voor elk van deze kwalificaties zijn tegenvoorbeelden te geven, maar een groot waarheidsgehalte kan hen niet ontzegd worden. In de tweede plaats miskent bovenstaande argumentatie het feit dat publieke verdraagzaamheid, die van overheidswege opgelegd wordt in de vorm van diverse bij wet geldende vrijheden, juist ingevoerd werd omdat het tegendeel, het opleggen van deze of gene uniforme en dus onverdraagzame maatschappelijke of religieuze visie, steeds weer bleek te leiden tot onrust en verzet. De publieke verdraagzaamheid die we vandaag kennen, is dus niet tot stand gekomen op grond van een of ander hooggestemd ideaal, een of ander 'principe', maar om heel praktische redenen. Dat er grenzen zijn aan deze praktische verdraagzaamheid, spreekt vanzelf. Het vreemde kan immers ook onaantoonbare vormen aannemen. Vandaar dat het

werken binnen een wettelijk kader, waarin bepaalde grenzen zijn aangegeven (bijvoorbeeld op etisch of economisch gebied), een wezenlijk onderdeel is van de verdraagzaamheid.

Diezelfde praktijk leert ons ook dat openheid noodzakelijk is voor creativiteit: immers, het is een erkenning van het bestaanrecht van 'het andere', van datgene wat verschilt van onszelf, van wat tot nu toe bekend is. Pas door dit andere niet te verdringen, ontstaat de mogelijkheid tot vooruitgang, om de zeer eenvoudige reden dat niemand voldoende heeft aan zichzelf. Wat geldt op individueel vlak, geldt des te meer op een ruimer, maatschappelijk vlak. Een principele discussie aangaan met degenen die zich verzetten tegen verdraagzaamheid, heeft geen enkele zin, omdat een praktische verdraagzame houding (of visie, gedrag enzovoort) net het tegengestelde is van zijn principiële tegenvoet. Verdraagzaamheid kan alleen overtuigend werken in zijn praktische toepassing, niét in een theoretische discussie. Vandaar ook dat verdraagzaamheid niet begrepen mag worden

als een louter passieve houding, als iets in de zin van "laat mij met rust, dan laat ik jou met rust". Dat soort verdraagzaamheid is alleen gericht op zelfbehoud en is geen goede basis voor werkelijke maatschappelijke vooruitgang. Zelfbehoud was een essentiële waarde in een primitieve maatschappij, die alleen binnen de eigen kring, het eigen stamgebied, kon overleven. Vreemde bezoekers werden gedood, omdat een vreemde per definitie niet 'past' in de vertrouwde kring en dus bedreigend werkte. Dat is uiteraard een achterhaalde houding. Het voortbestaan van de huidige samenleving is niet denkbaar zonder openheid naar het of de vreemde toe. Sociale, intellectuele en economische vooruitgang zijn niet mogelijk in een kokon: de veiligheid daarvan is louter denkbeeldig en is op termijn 'gedoemd' om te vergaan... in een vliinder, kwetsbaarder misschien, maar wel mooier, actiever, levendiger. Beter.

André Oosterlinck
Rektor KU Leuven

Verdraagzaamheid bestaat

Sommigen zien verdraagzaamheid enkel als de mogelijkheid om de opvattingen van anderen te aanvaarden. Maar volgens mij heeft verdraagzaamheid een bredere betekenis: het impliceert wederzijdse erkenning en respect voor de aanwezigheid van de andere.

De aanwezigheid van een onbekende is tegelijk een verschijning en een ontmoeting met het niet-vertrouwde. En zo'n confrontatie kan zowel sympathie als wantrouwen opwekken: een uitdaging dus. Maar het is pas in betrokkenheid met de anderen en hun waarden dat wij de diepere betekenis van onze eigen cultuur en die van de ander ontdekken. En zoets kan leiden tot een verrijking en grotere verdraagzaamheid. Een oppervlakkige kennismaking houdt immers het gevaar in van wederzijds wantrouwen en vooroordelen.

En volgens mij bestaat er in dit land zoiets als verdraagzaamheid, ondanks het vertoan van extreem-rechtse en linkse acties, zoals laatst in Leuven bijvoorbeeld. De geschiedenis van dit land, economisch, sociaal en politiek zijn gekenmerkt door een diepgewortelde cultuur van verdraagzaamheid hoewel waarnemers wel eens het tegendeel beweren. Ik verduidelijk mijzelf.

Ondanks een toenemende verstrenging van de asielwetgeving in België en andere

landen van West-Europa — Fort Europa en opbouw — kunnen we stellen dat België een gastland is voor buitenlanders. Velen van hen die de ondraaglijke en onmenselijke situaties in hun moederland trachten te ontvluchten — Afrikaanse, Oosteuropese, Latijns Amerikaanse vluchtelingen — vinden hier nog steeds een onderkomen. Fundamenteel verschillende godsdiensten kunnen aan de basis liggen van religieuze onverdraagzaamheid. Dat wordt eens te meer duidelijk gemaakt in het Noordierse konflikt tussen protestanten en katholieken. In België — een overwegend katholiek land — krijgen ook anders-gelovigen een forum: synagogen, moskeeën, enzovoort.

Persvrijheid werd in 1830 reeds opgenomen in de Belgische Grondwet. Dat is een zeer belangrijk element in de ontwikkeling van een cultuur van democratie en verdraagzaamheid en per definitie respect voor de mening van anderen. Vele landen kunnen hier een puntje aan zuigen: in de meeste Afrikaanse landen heerst een cultuur van stilte. Vrije meningsuiting heeft er weinig speelruimte. Alleen de propagandamachine draait op volle toeren, dankzij de diktatorale regimes. Volgens mij is het een belangrijke culturele verworvenheid dat een land met

een bijzonder ongemakkelijke linguïstische diversiteit er in slaagt een evenwicht uit te bouwen en te handhaven tussen de Franssprekende en nederlandsprekende gemeenschap. In vele landen is linguïstische en ook etnische diversiteit al te veel oorzaak van burgeroorlog en destabilisering van het land. Roenda en Joegoslavië zijn voorbeelden die deze stelling ten overvloede bevestigen.

Ook op economisch vlak mag je stellen dat verdraagzaamheid een belangrijke rol speelt in België. Een ingenieus sociaal zekerheidsstelsel werd op poten gezet om ervoor te zorgen dat werklozen, gehandicapten, zieken en ouderen een bestaansminimum verzekerd is. Normaal gezien sterft er in dit land niemand van honger en heeft iedereen een dak boven zijn hoofd. Dit stelsel van economische solidariteit is in grote delen van de wereld onbestaande. Economisch zwakken worden aan hun lot overgelaten en moeten overleven in extreem moeilijke omstandigheden.

Maar ook op internationaal vlak wordt in dit land die solidariteit en verdraagzaamheid uitgedragen. Verschillende organisaties zoals 11.11.11, Broederlijk Delen, Vierkant voor Afrika trachten via campagnes de mensen bewust te maken van de problemen in de derde wereld en sporen hen tevens aan bij te dragen in de ontwikkeling van die landen. Misschien denkt u nu dat ik blind ben voor een aantal uitingen van onverdraag-

zaamheid, brandstichting in migrantenhuizen, aanslagen tegen de joodse gemeenschap, het asielzoekersprobleem en dergelijke. Maar volgens mij zijn deze gebeurtenissen nog steeds geen aantasting van de fundamenten van verdraagzaamheid waarop de samenleving hier gebouwd is.

Ik wil deze incidenten niet ontkennen of minimaliseren. We kennen allemaal het gevaar van de fenomenen waartoe onverdraagzaamheid kan leiden: xenofobie, racisme en haat en speelde een centrale rol in bijvoorbeeld de tweede wereldoorlog. Ook in Joegoslavië en Roenda leidde dit tot een volledige ontwijking van de samenleving. Dit toont duidelijk aan dat een oplossing voor de problemen van onverdraagzaamheid evenmin ligt in het sluiten van grenzen en het weren van asielzoekers.

Maar fundamenteel gaat verdraagzaamheid, volgens mij, niet over hoeveel mensen we toelaten in dit land. De essentie ligt in hoe we omgaan met die mensen en met diegenen die in de maatschappij leven.

Geen enkel land kan tegenwoordig nog ontsnappen aan de gevolgen van een toenemende globalisering van de economie en de problemen die dit genereert: immigratie, milieuproblemen. In de toekomst komt het er dus op aan een pluralistische samenleving te bestendigen. Alleen op die manier kunnen we weerstaan aan een extreme oplossing. Onverdraagzaamheid en onzekerheid

Respekt voor diversiteit

ich verplicht voelen om steeds weer opnieuw te moeten pleiten voor verdraagzaamheid roept een gevoel van moedeloosheid op. Verdraagzaamheid (of tolerantie) is weliswaar één van de basisen van een democratie maar desondanks is het toch nog nodig om op gezette tijden hiervoor in het geweer te komen. Misschien wordt dit veroorzaakt door de concrete invulling die gegeven wordt aan het begrip. Verdraagzaamheid wordt in praktijk gedefinieerd als respect voor diversiteit. Dit betekent dat het bestaan van andere levenswijzen, gewoonten, en achtergronden erkend en getolereerd wordt naast de eigen levenswijzen, gewoonten. In die zin valt het zelfs voor het Vlaams Blok niet moeilijk om zichzelf verdraagzaam te noemen.

Als er echter sprake is van uitwisseling of interactie tussen deze leefwerelden wordt één en ander moeilijker. Een voorbeeld: slechts een minderheid onder de autochtonen toleert niet dat er migranten in Vlaanderen aanwezig zijn. Deze minderheid groeit snel aan als diezelfde migranten geperspieerd worden als zijnde in competitie voor schaarse jobs, dito benoemingen en overheidsmiddelen. Migrant worden dus getolereerd zolang ze in hun leefwereld blijven. Misschien is het vanuit dit gegeven dat sommigen oproepen om toch maar niet te veel categorische programma's voor migranten beleidsmatig te ondersteunen. Deze programma's zijn immers net gericht op het overbruggen van de afstand tussen deze twee leefwerelden en kunnen dan inderdaad bijdragen tot de competitie of interactie.

Eenzelfde tipe redenering gaat op voor de zogenaamde asielzoekersproblematiek. Als een Rwandees in een kamp in Bukavu opgevangen wordt, is hij een vluchteling. Vraag diezelfde Rwandees op de Nationale Luchthaven asiel aan dan is hij een probleem en wordt 'gedetineerd' in een transitcentrum. Wordt de vluchtelingen in Zaïre willen we desnoods éénmaal per jaar nog wel even grootmoedig zijn. De asielzoekers hier worden echter beschouwd als een benade profiteurs die een regelrechte aanslag plegen op onze welvaartsstaat.

Tijd dan om even stil te staan bij de vraag of de isolatie tussen autochtoon/allochtoon en deze tussen 'Noord en Zuid' afwendbaar is.

Nu toch zowat iedereen met een minimaal begripvermogen ervan overtuigd is dat het — in ieders belang — onmogelijk is geworden de gevestigde migranten 'terug te sturen', wordt het ook belangrijk om hen te beschouwen als burgers van éénzelfde samenleving. Dat deze groepen aanspraak maken op dezelfde rechten als deze waar vroeger bijvoorbeeld de arbeidsbeweging voor gestreden heeft, ligt dan ook voor de

hand. Dat bepaalde leden van deze groepen evengoed verder doordringen in het wetsel van deze samenleving is dan ook niet meer dan normaal. De andere optie bestaat in het kultiveren van een kaste van 'outcasts', de creatie van individuele tweedetransburgers en het stimuleren van een Balkanisering van Vlaanderen.

Ook op het vlak van internationale migraties stelt zich de vraag van de onvermijdelijkheid. In het 'World Development Report' van de Wereldbank wordt gewezen op het voortschrijden van de schaalvergroting en de internationalisering. Lange afstandsvluchten worden steeds goedkoper, medianetwerken overspannen de wereld, economische systemen raken meer en meer op mekaar afgestemd. Dat één en ander, tot vele verwondering nog in een redelijk beperkte mate, gepaard gaat met migratie en dat de gevolgen van onderontwikkeling en gewapende conflicten verder over de wereld uitdienen dan vroeger het geval was, ligt dan ook voor de hand. De vraag is echter of het proces van internationalisering mogelijk is zonder migratie. Het antwoord is negatief want elk verzet hiertegen komt neer op het zich loskraken uit deze internationale ontwikkeling.

Het hele debat over migratie gaat dan ook over een keuze. De keuze om geïsoleerd en afwachtend bang te hopen dat mondiale ontwikkelingen aan Vlaanderen voorbij zouden trekken of de keuze voor de — misschien moeilijke — aanpassing aan deze ontwikkeling.

In het eerste geval zullen we rustig in een groot openluchtmuseum op zijn 'Bokrijks' blijven verderploeteren. In het andere geval zal er een ongetwijfeld sprake zijn van een diepgaande evolutie waarin (en daar komt het politieke toverwoord weer) inspanningen zullen moeten worden geleverd.

Het hele publieke debat over migratie draait nochtans rond deze keuze. Wie aan de bevolking wijsmaakt dat dit fenomeen restriktief beheerst kan worden, solliciteert nu al voor de functie van suppoos in het openluchtmuseum. Wie poogt het migratiedebat te kaderen in internationale ontwikkelingen (met inbegrip van buitenlands economisch beleid en ontwikkelingsbeleid) zal misschien bijtijds de krachten kunnen wekken opdat dit stukje Europa zich kan aanpassen aan deze ontwikkeling en misschien zelfs een klein beetje mee kan sturen. We weten al dat 'verandering niet altijd vooruitgang' betekent maar we weten evengoed dat stagnatie al snel verwordt tot achteruitgang.

Of de 'verdraagzamen' zover willen meelopen is natuurlijk een andere vraag.

Joan Ramakers
medewerker aan het Hoger Instituut voor de Arbeid

Gesloten grenzen, deportaties en interneringen

Begin april liggen in de Belgische kamer nieuwe wetsvoorstellen inzake het migratie- en asielbeleid ter stemming. Volgens de memorie van toelichting beoogt men een betere controle van de immigratie in België. Hiermee stemt België zijn wetgeving verder af op de Europese akkoorden van Schengen en Dublin. Deze willen de toegang tot de landen van de Europese Unie (EU) zoveel mogelijk beperken. Wij staan hier even stil bij de gevolgen van deze beleidsdoelstelling.

Nu reeds vallen er regelmatig doden aan de buitengrenzen van Europa. Mensen verdrinken wanneer ze opgejaagd worden bij het oversteken van de Oeder of Neisse, aan de zuidgrens in Spanje zinken gammele bootjes die aan het alziend oog van de grenspolitie trachten te ontsnappen, verstekingelingen arriveren dood in westerse havens. Wie toch door de mazen van het net glijpt, wil men zo effectief mogelijk opsporen en zo snel mogelijk deporteren - het woord is geladen maar het is de officiële term die de Europese administraties aan deze activiteit verlenen.

Verscheidene regeringen van EU-landen (waaronder België) dienden te erkennen dat bij deze gedwongen uitwijzingen ongelukken zijn gebeurd, soms met de dood tot gevolg. Toch wil België op zijn elan doorgaan en de huidige drieduizend gedwongen uitwijzingen opvoeren tot vijftienduizend.

Door rijkszwacht en vreemdelingenpolitie worden regelmatig razzia's gehouden waarbij mensen op basis van hun huidskleur gecontroleerd worden, in de hoop zoveel mogelijk mensen zonder papieren te vatten, zoals in Leuven enkele jaren terug. Opdriften van de uitwijzingen betekenen ongetwijfeld dat deze praktijk nog meer zal voorkomen. Er werden en worden overal in Europa nieuwe gevangnissen neergezet of oude gevangnissen heringericht. In deze centra worden mensen zonder papieren opgesloten. Men noemt ze 'illegalen', hoewel het hier gaat om mensen die niets misdaan hebben. Deze interneringspraktijk nam in België een aanvang in 1991. Toen mocht men hen maximaal dertig dagen opsluiten. In 1993 werd dit twee maanden en volgens de nieuwe voorstellen zal dit onbeperkt zijn, tot de nodige documenten voor verwijdering in orde zijn. Het huidige debat spitst zich toe over de lengte van deze opsluitingstermijn. Onlangs verklaarde minister Vande Lanotte dat hij tot eind 1997 wou experimenteren met een onbeperkte opsluitingstermijn om te bewijzen dat hij geen

misbruik zal maken van de lengte. De praktijk van het opsluiten zelf van mensen die niets misdaan hebben blijft evenwel onbesproken. Wij willen daarom eindigen met een paar vragen die hieraan voorafgaan.

Waarom hebben wij, Europeanen, het recht om in Spanje of Nederland te gaan wonen, terwijl een Roemeen of Sikh zich hier niet mag komen vestigen? Zelfs los van de vraag of het wettelijk op eigen kracht rijk en welvarend geworden is, waarom eisen we deze welvaart alleen voor onszelf op? Waarom vinden we het normaal dat een land als Zaïre honderduizenden Rwandese en Boeroendese vluchtelingen opvangt, terwijl wij in het rijke westen nauwelijks vijf à tien procent van alle vluchtelingen opvangen? Geldt het principe dat de sterkste schouders de zwaarste lasten moeten dragen hier niet?

Willen we leven in een maatschappij die angstvallig zijn grenzen sluit en mensen achtervolgt en opjaagt, omdat ze toevallig aan de verkeerde kant van de muur rond Europa zijn geboren? Laat 21 maart — internationale dag tegen racisme en discriminatie naar aanleiding van de bloedige gebeurtenissen in Sharpeville 1960 — een waarschuwing zijn voor het soort toestanden waar zo een maatschappij toe leidt. Laat het ook eens een aanleiding zijn om daadwerkelijk het roer om te gooien in plaats van — na de obligate herdenkingsdag — nog maar eens een versterking van het migratie- en asielbeleid goed te keuren in april.

Barth Capéau en Philip Verwimp
onderzoekers verbonden aan het Centrum voor Economische Studiën van de KU Leuven

Grenzen aan verdraagzaamheid

Verdraagzaamheid, daar moet je toch onvoorwaardelijk voor pleiten in een open democratie? Al vlug kom je tot het besef dat die vanzelfsprekende stelling voor betwisting vatbaar is. Je moet in Leuven niet ver teruggaan in de tijd om te ontdekken dat aan sommigen het recht ontzegd wordt om in het openbaar hun mening te uiten, in naam van de democratie en van de open multiculturele verdraagzame samenleving. Zou het dan toch zo zijn dat de verdraagzaamheid grenzen heeft? Zo ja, wie moet die dan bepalen, en wanneer? Als we over verdraagzaamheid spreken dan zouden we best vooraf vastleggen of we het over een eigenschap van individuele personen hebben, over een kenmerk gebonden aan een bepaalde positie die men bekleedt, over een kenmerk van een maatschappij waarin verdraagzaamheid in regels voor maatschappelijk verkeer is vastgelegd. Hoever gaat verdraagzaamheid in die drie gebieden? Je kan met jezelf afspreken om heel veel van anderen te verdragen, zeker zolang het om opvattingen gaat of om gedrag dat je eigen mogelijkheden niet belemmert. Is hier een grens? Wellicht, indien je verdraagzaamheid objectief te kort zou doen aan degene van wie je alles aanvaardt. Of moeten we dan een ander woord gebruiken, laktheid misschien? Respekt is iets anders. Het is goed dat we af en toe in wederzijdse omgang te horen krijgen: "dat kan niet". De neiging tot verdraagzaamheid komt in een ander licht te staan van zodra dit gebonden is aan functies die je bekleedt. In zo'n geval kan je eigen verdraagzaamheid tegenover de enen tot een last worden voor anderen. 'Verdraagzaamheid' komt hier in strijd met 'rechtvaardigheid' of 'bescherming'. Hiermee zijn we beland bij het derde gebied. Een samenleving moet in haar structuren en regels de voorwaarden scheppen voor een grote mate van verdraagzaamheid. Dit kan door ervoor te zorgen dat groepen mensen niet te hinderlijk voor elkaar (hoeven te) zijn. Het wegnemen van maatschappelijke bronnen van 'zich bedreigd voelen door anderen' is wellicht de beste waarborg voor verdraagzaamheid. Na zo'n korte beschouwing, even tussendoor, wordt alvast duidelijk dat verdraagzaamheid niet absoluut is, ook geen slogan of ideologie, het is een waarde naast andere.

Jaak Billiet, professor sociologie, KU Leuven

vindt al te veel zijn oorsprong in foutieve en valse informatie. Inzestieve vorming en degelijke informatie zijn de belangrijkste elementen in de responsabilisering en gedeelde verantwoordelijkheid. Dit betekent dat alle mensen sociale economische uitdagingen, hoop en angst delen en dragen, en hierin gestimuleerd worden. Op die manier wordt men partners.

Misschien vindt u dit alles erg optimistisch. Vormen van intolerantie en racisme kunnen beschouwd worden als een uitdaging voor de democratie. Een voldoende verdraagzame samenleving wordt hierdoor immers niet ondermijnd. Te ver doorgedreven onverdraagzaamheid zou immers hetzelfde systeem waardoor het gedrag wordt, opblazen. Dat is de paradoos waarvan we ons bewust moeten zijn.

Francis Adu-Poku
Onderzoeker aan het departement sociale en politieke wetenschappen aan de KU Leuven

21/3: Dag van verdraagzaamheid

Verdraagzaamheid is een onzuiver konsept

Verdraagzaamheid is een goede zaak, zoveel is duidelijk. Maar daar houdt het dan ook zowat mee op. Want wat is verdraagzaamheid eigenlijk? Van Dale: Verdraagzaamheid: "tolerantie". Tolerantie: "verdraagzaamheid jegens andersdenkenden". Verdraagzaamheid? Tolerantie jegens meer dan alleen maar andersdenkenden. Verdraagzaamheid is een goed woord omdat het ons omgaan met anderen vrij zichtbaar benoemt als meer dan alleen maar een zaak van meningsverschillenbeheer. Verdragen is ook, en misschien eerst en vooral, een materiële, lichamelijke aangelegenheid, een oefening in weerstand tegen en absorptie van vreemde elementen - vreemde kleuren, vreemde geuren, vreemde substanties. Lets kunnen verdragen is ergens in contact mee kunnen komen zonder er last van te hebben. Van Dale: "hij kan veel wijn verdra-

gen, veel wijn drinken zonder dronken te worden." Zalig de verdraagzamen, want zij kunnen goed drinken.

Maar ook iemand kunnen verdragen — al is dat dan een uitdrukking die Van Dale niet langer verdraagt — heeft met weerstand te maken. Iemand kunnen verdragen is met iemand kunnen omgaan zonder er last van te hebben. Verdraagzaamheid is een goed woord omdat het dus ook toegeeft dat anderen lastposten (kunnen) zijn die we te verdragen hebben. Gelukkig moeten we ze wel niet allemaal liefhebben. Verdraagzaamheid lijkt daarom minder naïef actief geëngageerd dan bijvoorbeeld naastenliefde. Verdraagzaamheid vergt geen begeestering en relatief weinig offers. Verdraagzaamheid slaat daarom ook minder snel om in bekeringsijver of fundamentalisme, maar neigt wel makkelijker tot een comfortabele onverschilligheid. Verdoemd — of veeleer vervelend — zijn de verdraagzamen, want zij worden zelden of nooit dronken.

Sterker dan gewoon saai-onverschillig kan verdraagzaamheid ook bewust of onbewust verdrakkend zijn. Verdraagzaamheid als repressieve tolerantie kanaliseert en controleert het verschil in de naam van het dominante bestel. In plaats van wat vreemd is in de ander te verdragen, wordt het vreemde vertaald tot meerdere glorie van het eigene. Verdraagzaamheid is daar een goed woord voor omdat verdragen hetzelfde woord is als vertaling en dus ook als metafoor (of toch ongeveer: ver = meta = transport + dragen = pherein = latus, et voila). Metaforen kunnen gebruikt worden om wat we ons denken eigen hebben gemaakt, opnieuw ongewoon te maken, maar vaker dienen ze om wat vreemd is begrijpelijk te maken door alle verschillen te ontvreemden. "Gleichsetzung des Nicht-Gleichen",

(foto Kristof Broekeläre)

zoals Nietzsche zei - en zo'n gelijkshaking heeft altijd te maken met vrees en met een verlangen naar beheersing. Dat is de repressieve tolerantie van de metafoor zoals die overigens in elk woord is ingebakken. Bijvoorbeeld in het woord mens. Verdraagzaamheid: we zijn uiteindelijk toch allemaal mensen. Het naakte feit dat we zoiets moeten zeggen, suggereert al dat het eigenlijk nooit zonder meer waar is.

Verdraagzaamheid is een goed woord omdat het vrij snel zegt hoe moeilijk het zelf te vertalen is: als fysieke weerstand, als erkenning, als onverschilligheid, als reukoperatie, als repressie. Die moeilijkheid geeft al aan dat verdraagzaamheid een bijzonder onzuiver konsept is. En dat blijkt wellicht het duidelijkst uit de vraag naar de grenzen van de verdraagzaamheid. Hoe verdragen we de onverdraagzaamheid? Gedeeltelijk misschien enkel door er elegante maar uiteindelijk futiele bon-mots van te maken, zoals deze definitie van de Britse Romantische dichter en filosoof S.T. Coleridge: "De

enige ware geest van verdraagzaamheid bestaat in het gewetensvolle verdragen van de onverdraagzaamheid van anderen." Hetgeen overigens niet wegneemt dat de ideologen van het Vlaams Blok verwerpelijke runderen zijn.

Maar er zijn venijniger uitdagingen voor de verdraagzaamheid: de zelfingenomen profeten van de verlossende onverdraagzaamheid die gemeenschappen in de volledige autonomie willen storten. Voor we het weten aanvaardt de dat soort separatistisch gemekker door het te vertalen als een politiek van het gezond verstand. En dat is het niet: een gezond verstand lijdt niet aan smetvrees; een gezond verstand kan veel verdragen zonder bloedronken te worden. Maar 'trop' is te veel, zelfs voor de verdraagzamen, en als het onverdraagzame gemekker nog lang aanhoudt dreigen we het te verdragen. En dat is dus een slechte zaak.

Ortwin de Graef

De nadruk op hetzelfde

Onze verre voorvaders hadden heel wat te verdragen. Zij sleurden jachtbuit naar hun verblijf. Zij sjouwden hebbe en goed van hot naar her. Later kregen deze mensen alle respect voor het begrip verdraagzaamheid. In hun gekerstende wereld ging het vooral om het verdragen van ziekte, pijn en verdriet, het dragen van het kruis dat voor iedereen weggelegd was, het ondergaan, met de tanden op elkaar. Die verdraagzaamheid is vandaag niet meer in. Je pakt niet uit met je inkassingsvermogen, met je lijdzaamheid, je gelatenheid.

De verdraagzaamheid waar het nu om te doen is gaat tussen mensen onderling: het verdragen van elkaar. We leven opeengepakt. Mensen migreren van e- naar im-. We hokken samen. We luisteren elk naar andere muziek, we stemmen voor andere politici, we belijden een andere godsdienst, we lezen verschillende boeken en kijken naar uiteenlopende films. We volgen onze persoonlijke smaak wat kleding en kapsel betreft. Onze seksuele voorkeur ligt niet

meer aan banden. We eten en drinken wat, waar en wanneer we willen. Kortom, de homogeniteit is weg uit onze maatschappij.

Of we dat nu goed vinden of niet, de heterogeniteit groeit. Er zijn twee aspecten aan verbonden, die we uit elkaar moeten houden: goedkeuring met zijn nuances enerzijds, en verdraagzaamheid met zijn grenzen anderzijds.

Je kan van iemand niet eisen dat hij 'het andere' goedkeurt. Je kan geen emoties opleggen, geen respect opvorderen, geen liefde opeisen. Of het nu gaat om kontroversieel gedrag, om rare religies of om druggebruik. Je moet er niet voor applaudisseren, je moet ze niet gaan bewonderen. Maar je moet ook geen voorkeursbehandeling gaan verwachten voor jouw opinie, voor jouw levenshouding, voor jouw godsdienst, voor jouw taal, voor jouw hobby, voor jouw lievelingsgerecht.

Verdraagzaamheid is een passief gedrag, en toch is het een moeilijke opgave. Het vereist dat je de tanden op elkaar klemt en je mond onder controle houdt. Je niet

laten beïnvloeden, je blijven beheersen, je niet laten ophitsen. Het veronderstelt geen grootse acties, geen manifeste houding, geen teatrale gebaren, geen ekspliciete uitspraken, integendeel. Niet ageren tegen, niet bestrijden, niet reprimen, dat is verdraagzaamheid.

De diepere reden en het hoger nut liggen voor de hand. Het gaat om niet meer en niet minder dan het bewaren van de vrede. De grens aan deze verdraagzaamheid zal altijd verschillen van mens tot mens, maar ze is een maatstaf voor het beschavingspeel. De opvoeding op school, thuis en op het werk, is hierbij van primordiaal belang.

Er zijn intellectuele hulpmiddelen om verdraagzaamheid haalbaar te maken. Zo kan je voor jezelf de schijnwerpers verplaatsen van wat verschillend is naar wat hetzelfde is. Leg dan niet de nadruk op de tint van de huid, de dikke lippen en de platte neus, de godsdienst of de taal. Verzet je actief tegen de vermelding van fictieve kenmerken, zoals luiheid, stank, misdagigheid. Deze beledigingen zijn ingegeven door haat, maar ze stoelen nergens op. Verwerp en bestrijd in elk geval veralgemeningen.

De nadruk moet gelegd worden op die karakteristieken en omstandigheden, die we met de ander gemeen hebben, lichamelijke en geestelijke. De honger, de pijn, de liefde, de angst, verzagding, intelligentie, de dood, kunst, verlangen, hoop, kameradschap, haat, altruïsme, xenofobie, broederschap.

Deze 'nadruk op hetzelfde' gaat niet op voor het hele individu, maar voor bepaalde kenmerken. Maar deze beperking geldt eveneens voor mensen uit dezelfde gemeente met dezelfde voorgeschiedenis en zelfs voor broer en zus.

Anderzijds is dit principe ook toepasbaar op specifieke kenmerken. Zo zijn er in de taal heel wat aspecten best te vergelijken. Ook in de godsdienst, in de kunst, in de familie en het gezin, in de keuken.

Vergelijk deze twee zienswijzen ('nadruk op wat verschilt' en 'nadruk op hetzelfde') met het glas dat halfleeg is en het andere glas dat halfvol is. De ene weg leidt naar vrede, de andere naar ruzie, strijd, dood en verderf. Nooit een gemakkelijker keuze gehad!

Carmen Morales Ortiz

Agalev-gemeenteraadslid in Leuven

Over de ondraaglijke verdraagzaamheid

Het is niet uit goedheid dat ik verdraagzaam ben. Het is door geweld tegen mezelf te verdragen dat ik goed word. Iets of iemand verdragen komt neer op het vrijmaken, binnen je eigen aktieveld, je eigen aanvaardingsveld, van een ruimte voor het onaanvaardbare. Op het ogenblik dat ik aanvaard iets in de sfeer van mijn eigendom te doen binnenkomen, iets vreemds, iets dat anders is dan al wat mij eigen is, ben ik mezelf ontrouw, bedrieg ik mezelf zoals men

iemand kan bedriegen door hem trouw te beloven. De grootste der verdraagzamen is de grootste der ontrouwen. De absoluut ontrouwe, absoluut verdraagzaam, is iemand die zichzelf bedriegt, maar tegen zijn eigen wil in. Hij is tegelijkertijd slachtoffer en beul. Door ontrouw te worden aan mezelf, kan ik op mij nemen, bij mij, heel dicht bij mij, wat het meest ondraaglijk is in de vreemdeling: zijn onthutsende blootstelling, zijn oneindige breekbaarheid, zijn kwetsbaarheid, die ook absoluut is. Ik aan-

vaard nu te lijden, onder het gewicht van diegene aan wie ik niets verschuldigd ben, maar die mij alles heeft gegeven door me vrij te laten hem niets te geven. De vreemdeling is iemand die in ballingschap gaat, in mijn land, in mijn huis, in mijn lichaam. Het is iemand die in mij achterlaat, in het intiemste wat ik heb, wat hij van zijn persoonlijkste wezen zal verloren zijn. Hij wordt in mijn vlees een kwetsbaar wezen, die zover kan gaan in mij te sterven, soms zelfs voor mij. Hij is de absolute kwetsbaar-

heid, en voor hem zal ik de grootste der ontrouwen zijn. Ik zal verdraagzaam zijn - niet dat ik mijn bewustzijn open, of mijn hart, niet dat ik mijn geest verriem. Nu riskeert die geest volledig verloren te gaan. Ik neem het risico op mij van een bedreiging die niet kan worden weggenomen: de vreemde van mezelf te worden. Zonder dit risico, zonder zich te laten bedreigen door dit ekstreme risico, door dit risico van het ekstreme, zal de verdraagzaamheid onmogelijk blijven, voor altijd.

Serge Margel, onderzoeker verbonden aan Leuven's Husserl-archief
vertaling: Carl Hourcau

"We leven in een politiestaat, alleen hebben de blanken het nog niet door - nog niet!"

Iorige week dinsdag kwam Lorenzo Kom'boa Ervin, op vraag van het anarchistisch tijdschrift De Nar — in samenwerking met AK Pino en Los Buenos — naar Leuven afgezakt om zijn boek 'Anarchism and the Black Revolution' voor te stellen. Ondermeer echter vooralsnog geen rush naar de boekhandel want daar zal men u enkel kunnen ontgoochelen. Het boek is nog steeds niet verkrijgbaar in België.

Ervin werd geboren in het zuiden van Tennessee (Verenigde Staten) en groeide op in een milieu van staatsgeweld, politieterrorisme en dagelijks terrorisme van de Ku Klux Klan (KKK) tegen de zwarte bevolking. De KKK kon immers vaak rekenen op de actieve steun van de plaatselijke overheden. Dit klimaat van konstante onderdrukking veroorzaakte eind jaren zestig een hele reeks spontane en pacifistische zwarte revoltes. Zwarte studenten die in de plaatselijke handelszaken een gelijke bediening als hun blanke collega's eisten begonnen steeds meer tot het dagelijkse straatbeeld te behoren.

Genocide

Steeds meer gingen deze zwarte studenten zich organiseren en zo ontstond de pacifistische beweging 'Student Nonviolent Coordinating Committee' (SNCC), waar Ervin op jonge leeftijd lid van werd. Enkele jaren later komt hij terecht bij de meer bekende 'Black Panther Party'. Na een aantal bedreigingen van de FBI besliste hij via een vliegtuigkaping te vluchten naar het kommunistische Cuba. Na een ellenlange vlucht door Oost-Europa werd hij tenslotte opgepakt en terug naar de VS getransporteerd. Daar werd hij door een uitsluitend blanke jury tot tweemaal levenslang veroordeeld. Na een opstand in de gevangenis werd hij tot nog eens vijftien jaar gevangenisstraf veroordeeld. Als politiek gevangene was hij actief in verschillende bewegingen die opkwamen voor de rechten van de (vooral zwarte) gevangenen. Het is tevens in die periode dat hij zich ging interesseren voor het anarchisme. Na zijn vrijlating, onder druk van verschillende mensenrechtenorganisaties, zo'n tien jaar geleden, heeft hij zijn strijd steeds onverminderd verder gezet. Momenteel is hij bezig aan een toernee door Europa om zijn boek voor te stellen en om te pleiten voor een internationale anarchistische beweging.

Ervin: «Racisme is een universeel verschijnsel, en ik spreek hier over blanke overheersing, niet enkel over nationaal chauvinisme of vooroordelen. Het verschil is dat in Amerika, de zwarte populatie bestaat als een semi-kolonie, een domestiek versie van een kolonie. Wanneer één op drie zwarte jongeren in de gevangenis geïdentificeerd wordt, er massale werkloosheid is, een bewuste desinvestering in buurtontwikkeling, besparing op budgetten en ontwerpen vooral gericht op de zwarte gemeenschap, en de zwarten bovendien dagelijks slachtoffer zijn van het politiegeweld, spreken we niet over discriminatie, maar spreken we over genocide.»

Segregatie

«Toen er eind jaren zestig zowat overal in de VS zwarte revoltes losbarstten, was het opvallend te zien hoe de bijna uitsluitend blanke ordehandhavers steevast naar geweld grepen, om zo elke pacifistische en spontane aktie in de kiem te smoren. Hierbij kozen ze zelfs vaak openlijk de kant van de KKK. In Europa, is er zelfs bij benadering geen vorm van racistische diktatuur

zoals in de VS, alhoewel racisme door paramilitaire groepen en politie ook hier een probleem is, vooral in Engeland waar er een grote niet-blanke bevolkingsgroep is.»

Veto: Wanneer mensen praten over 'Black Power', nemen ze vaak woorden als segregatie en zwart nationalisme in de mond. Wat betekenen deze woorden voor u?

Ervin: «De 'Black Power'-beweging kwam op in de jaren zestig als een stap vooruit, weg van het reformisme van Martin Luther King. De SNCC kwam aandranden met nieuwe termen waaronder een nieuw nivo van strijd moest plaatsvinden. Raciale segregatie is het systeem van de blanke onderdrukker en de burgerrechtenbeweging is ontstaan om te strijden tegen deze onderdrukking. De 'Black Power' beweging heeft nooit de blanken willen onderdrukken tot in de graad waarin zij onderdrukt werden. Maar de kreet van de rebellerende jeugd werd gekoopt en geherdefinieerd door de overheid en de zwarte kleinburgerij, en omgezet in een zwart kapitalistisch en elektoraal kader. Het werd een soort cultureel nationalisme, dat nationalistisch, xenofobisch en reformistisch is. Dat soort van nationalisme bestaat nog steeds en kan onder andere herkend worden in de figuur van predikant Louis Farrakhan van de 'Nation of Islam'.»

Veto: Is de klassentegenstelling zoals die vroeger kenden geen achterhaald begrip in onze westerse samenleving? En staan de huidige machtsverhoudingen tussen zij die hebben en zij die niet hebben geen revolutie in de weg?

Ervin: «Het is duidelijk dat de hoofdstructuren in onze maatschappij veranderd zijn, we leven niet meer in het industriële tijdperk. Het fundamentele onderscheid tussen zij die onderaan aan de maatschappelijke ladder staan en zij die bovenaan staan is echter gebleven. Bovendien heb ik nooit geloofd in een revolutie van de arbeidersklasse. Het zijn de meest achtergestelde bevolkingsgroepen die als katalysator voor de revolutie zullen fungeren. En in eerste instantie zijn dat de klasloze en dan de zwarte arbeidersklasse, maar dus zeker niet de arbeidersklasse op zich. Neem nu bijvoorbeeld de 'Black Panther Party'. Die beweging was in eerste instantie gebaseerd op de sociaal meest achtergestelde groep binnen de zwarte gemeenschap. Deze situatie zal echter verschillen van land tot land.»

Katalysator

Veto: De 'Black Panther Party' werd vaak als kommunistisch omschreven, vanwaar dan nu die keuze voor een anarchistische beweging?

Ervin: «Het grappige is inderdaad dat men mij bij mijn arrestatie absoluut wilde doen zeggen dat de 'Black Panther Party' een komplot was van de Russische kommunisten. Niets was minder waar natuurlijk. Het is wel zo dat toen ik bij de 'Black Panther Party' kwam, ik nog een overtuigd maoïst was, omdat het anarchisme in die tijd niet als de meest dynamische beweging werd gezien. Maar in de gevangenis in New York nadat ik een zwarte anarchist, Martin Sostre, in 1969 had ontmoet en later toen ik korrespondeerde met anarchisten, begon ik mijn politieke ideeën te herzien en ging over tot het anarchisme. Het was een harde strijd met mezelf, vooral omdat de meeste anarchisten in de VS blanke middenklassers waren, die niet stonden te springen om zwarten. En nu ik beide organisaties voldeende aan het werk heb gezien ben ik er

vast van overtuigd dat een anarchistische beweging de enige echte revolutionaire kracht is. Het is niet omdat je in een anti-autoritaire beweging zit dat er geen structuren kunnen zijn. Ook de SNCC was in het begin een duidelijk anti-autoritaire beweging. Ik geloof in ieder geval niet dat er enige vorm van 'leiderschap' moet zijn.»

Castro

Veto: Recentelijk is er nogal veel te doen rond Cuba, het land waar u zelf ooit verbleef. De meeste anarchisten nemen geen pro-Cuba standpunt in omwille van de repressie tegen anarchisten, homoseksuelen, vakbondsleden enzomeer. Wat is uw opinie?

Ervin: «Ik zal het Cubaanse volk steunen in haar confrontatie met het VS-imperialisme, maar ik zal nooit de regering steunen, tenzij in zeer kritische fases. Niet alleen vanwege de repressie tegen de Cubaanse anarchisten en andere linken, maar omdat ik vind dat Castro en de zijnen de loop van de revolutie verraden hebben. We kunnen niet meer doen dan hiervan te leren, en proberen te begrijpen dat we een mondiale revolutionaire anarchistische beweging nodig hebben die bij dergelijke gevechten kan ingrijpen. Een beweging die noch grenzen, noch administraties respecteert, en die de strijd kan aangaan met de natiestaat. Deze strijd zal verschillen van land tot land.»

«Ik denk dat ik niet overdrijf als ik stel dat er een burgeroorlog komt en dat we er ons best op voorbereiden. We moeten in staat zijn om ons te bewapenen en te vechten naast onze kameraden in een interna-

tionale brigade. Zo'n burgeroorlog was er waarschijnlijk gekomen in Zuid-Afrika indien de racistische boeren en de kapitalisten niet aangestuurd hadden op vrede.»

Veto: Mensen aanmoedigen om zich te bewapenen is toch niet zo evident. Hebben de anarchisten de geweldloze weerbaarheid de rug toegekeerd?

Ervin: «Ik geloof niet in individueel terrorisme, maar ook niet in dogmatische geweldloosheid, het zijn beide extremen. Bovendien is er niet echt zoiets als een pacifistische traditie bij de anarchisten, alles hangt af van de maatschappij waarin je leeft en van de aard van het conflict. Zo waren er bijvoorbeeld anarchistische acties in de Russische revolutie en in de Spaanse burgeroorlog. Als ik het over één internationale revolutie heb, dan bedoel ik daarmee niet dat deze in elk land op dezelfde manier zal gevoerd worden. De VS is nu reeds een van de meest gewelddadige naties van de wereld. Men kan bijna stellen dat er in de VS reeds een permanente burgeroorlog is. Eigenlijk heb ik het gewoon over een uitbreiding van de revolutie, die er nu al op verschillende plaatsen is en die we ook al eind jaren zestig kenden. Deze revolutie zal het kapitalistische systeem omverwerpen en een anarchistische, niet autoritaire samenleving mogelijk maken.»

Thierry Laenen

Met dank aan De Nar. Wie geïnteresseerd is in het boek 'Anarchism and the Black Revolution' van Lorenzo Kom'boa Ervin neemt best contact op met De Nar, PB 104 te 1210 Brussel 21.

Strips, Comics & Cool Media Parijsstraat 16 Leuven

IECO COPY
Tiensestraat 118 - Leuven
016/23.70.30
Open van 9 tot 22 u.

"Bij deze ontnem ik u het woord"

Zwaar in hun keutel gepikt door het samenscholingsverbod en verbouwereerd door het 'kommando'-optreden van bepaalde ordehandhavingsekties - naar aanleiding van de tegenbetoging tegen het NSV -, organiseerde LFV verleden week maandag een ludieke actie voor het begin van de gemeenteraad onder de naam: 'Stop de repressie'.

Voor het stadhuis verzamelden maandagavond een veertigtal aktievoerders, vergezeld van twee spandoeken en een megafoon. Nog maar nauwelijks waren de spandoeken aan de balustrades van het stadhuis bevestigd, of de plots verschenen agenten hadden ze al weer verwijderd.

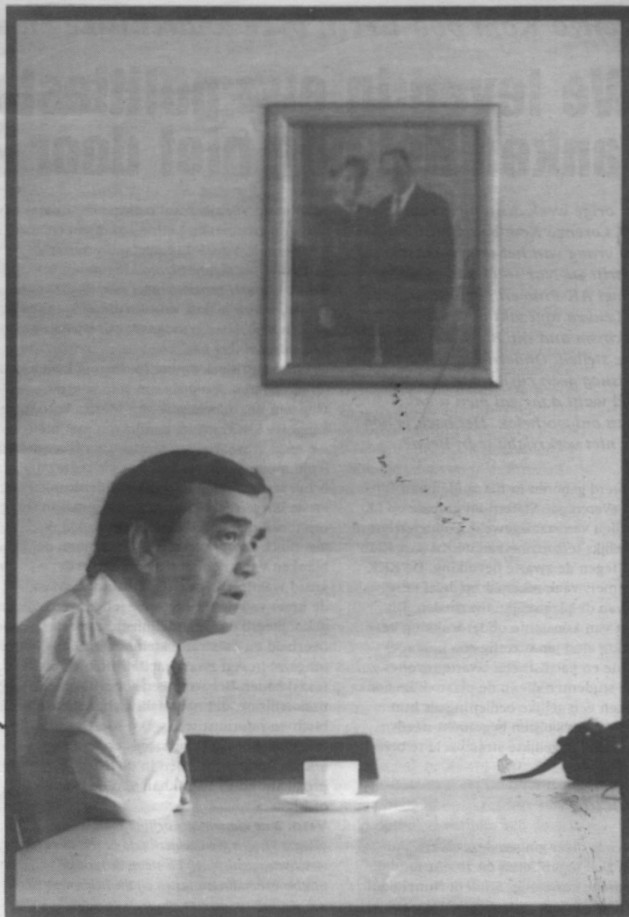
Terwijl de gemeenteraadsleden toekwamen, werd er door de aktievoerders stevig geskandeerd en legden enkele mensen getuigenis af van de 'bloedige' nasleep van de betoging. Het is inderdaad een feit dat ordehandhaving, vooral in betogingen, veel noodzakelijk kwaad met zich meedraagt: 'men kan geen eieren bakken zonder de schaal te breken'. Toch bevestigden vele getuigenissen dat bepaalde rijkswachters en politieagenten hun 'repressietaak' blijkbaar te eng opgevat hadden en zich lieten verleiden door een ondoordachte en te agressieve aanpak. Een van de getuigen was door tien rijkswachters tot bloedens toe in het gezicht gestampt. Een ander was door de politie weggevoerd naar de Philips-terreinen. Toen hij aandrang om naar het toilet te gaan, werd hij in de prikkeldraad geduwd.

Na fouillering en nadat het er even op leek dat ze zouden vastgehouden worden, mocht een vijftien-'koppige' delegatie van LFV uiteindelijk toch de raadszaal betreden. Tijdens de zitting durfde raadslid Dumont (Agalev) in verband met de betoging van 7 maart het stoutmoedige idee opperen dat het wel mogelijk was geweest de twee betogingen gewoon elk apart een parcours te laten afleggen. De korte discussie die hierop volgde werd door burgemeester Tobback zeer gedeceideerd beëindigd met de uitspraak dat "de beslissingen van de burgemeester over openbare orde niet tot de bevoegdheid behoren van de gemeenteraad." Voorts voegde de SP-voorzitter er nog aan toe dat Dumont eerst de spelregels moest leren.

Toen deze laatste tijdens het vragenkwartiertje echter zijn les wou opzeggen en op de proppen kwam met artikel 134 over het samenscholingsverbod, ontnam Tobback hem het woord met de hooft zinsmede: "Ik ontnem u bij deze het woord". Na al het verbale geweld, verlieten de aktievoerders, onder het oog van de BOB en kompanie, de zaal van het stadhuis van Leuven. Er stond immers nog een besloten zitting op het programma over... de benoeming van drie extra agenten. Ordehandhaving hoort inderdaad tot de diskretionaire bevoegdheid van een burgemeester. Tobback kan in deze materiele beslissingen treffen zonder daarvoor het fiat te verkrijgen van de gemeenteraad. Wel heeft elk gemeenteraadslid het grondwettelijke recht de burgemeester tijdens de zitting te interpellieren en hem enige duiding te vragen over zijn gestelde verordeningen.

Alhoewel een burgemeester als voorzitter van de gemeenteraad het goede verloop van de zitting dient te vrijwaren, is het bedenkelijk dat Tobback een democratisch verkozen gemeenteraadslid de mond snoert als een iets te opdringerige opposant. In de Morgen van 6 maart verklaarde Louis Tobback dat Leuven Fascisme Vrij gratis reclame maakt voor het NSV. Vreemd toch dat de NSV vorige week reeds wisten op wie ze konden rekenen: "Bedankt Tobback", stond er op hun bordjes.

(bds)

Leefde Boudewijn nog maar

(foto Karel De Weerd)

Veto : Nog zo één en 't is Pasen

LECO COPY

Tiensestraat 118 - Leuven
016/23.70.30
Open van 9 tot 22 u.

advertentie

Vrouwen om op te bouwen

Vrouwenstudies zitten sedert de woelige jaren zestig duidelijk in de lift. Aanvankelijk ging de aandacht, in emanipulatorische lijn, vooral uit naar het opsporen van onderdrukingsmechanismen. Tegenwoordig ligt de nadruk meer op het theoretisch benaderen van de socio-kulturele begrippen 'vrouwelijkheid' en 'mannelijkheid' - het zogenaamde 'gender-perspektief'. Dankzij het huidige streven naar interdisciplinariteit vond het fenomeen vrouwenstudies reeds ingang in uiteenlopende domeinen. De architectuur bleef echter tot op heden altijd wat op de achtergrond.

Eigenzinnig

Daarom organiseert het Departement Architectuur, Stedenbouw en Ruimtelijke Ordening van de KU Leuven, in samenwerking met het Instituut Kulturele Studies op 20 maart een studiedag 'De zijkant van de architectuur'. Als doel wordt gesteld de link te leggen met de architectuurtheorie. Men wil de wederzijdse invloed nagaan van vrouwelijke of mannelijke eigenheid in bouwen en wonen doorheen de tijd. Er komen drie Belgische en drie Nederlandse onderzoekers aan het woord. Ter vergelijking licht Beatriz Colomina (redakteur van 'Sexuality and space', 1992) de ontwikkeling in de USA toe.

De voordrachten spitsen zich

voornamelijk toe op de laatste twee eeuwen en komen uit verscheidene hoeken. We vermelden hier onder andere de bijdrage van Carine Meulders 'De orde van het huis: over vrouwelijkheid, alledaagse woonpraktijk en hygiëne'. Zij gaat dieper in op de vrouwelijke 'properheidspraktijken' en het effect ervan op de vormgeving van en de omgang met de woonst. Ook vernoemen we de Amsterdamse Irene Cieraad 'Vrouwen en Vensters: een geschiedenis van Nederlandse eerbaarheid', die een verklaring poogt te vinden voor wat specifiek Nederlands lijkt te zijn in de relatie tussen vrouwen en vensters.

Alle bijdragen van deze studiedag zullen gepubliceerd worden in een temanummer van het 'Tijdschrift voor Vrouwenstudies'.

(nv)

De studiedag 'De zijkant van de architectuur. Over de konstruktie van vrouwelijkheid in het wonen' start op woensdag 20 maart om 14.00 u in de Justus Lipsiuszaal, fakulteit Letteren, Blijde-Inkomststraat 21. Het inschrijvingsgeld - ter plaatse betalen - bedraagt 100 fr. voor studenten en 200 fr. voor niet-studenten. Wie enkel de avondlezing om 20.00 u (Beatriz Colomina: 'Built in the USA. The post-war house') wil bijwonen betaalt 100 fr.

VOOR EEN SCHOON MILIEU HEBBEN WE AL MEER VARKENTJES GEWASSEN

MILIEURAMA
maandblad van de Bond Beter Leefmilieu

JA, bezorg me

- een gratis proefnummer van Milieurama
- een jaarabonnement op Milieurama. Ik stort vandaag nog 650 frank op rekeningnummer 001-1475409-18 van de Bond Beter Leefmilieu vzw. Ik ontvang mijn eerste nummer in de daaropvolgende maand
- een steunabonnement op Milieurama. Ik stort vandaag nog 1300 frank op rekeningnummer 001-1475409-18 van de Bond Beter Leefmilieu vzw.

Naam:

Straat en Nr.:

Postnummer: Gemeente:

Datum: Handtekening:

Stuur deze bon naar de Bond Beter Leefmilieu vzw, Overwinningstraat 26, 1060 Brussel, Tel. 02/539.22.17.

Allemaal beestjes

In het Stuc wordt deze week de 'Alien'-trilogie van onder het stof gehaald. Op 20, 21 en 22 maart worden respectievelijk 'Alien', 'Aliens' en 'Alien3' vertoond. Elke film werd door een andere regisseur gerealiseerd. Voor alle liefhebbers van het genre die niet aan klaustrofobie lijden: een voorsmaakje.

De drie regisseurs hebben de films op hun eigen manier in beeld gebracht. Ridley Scott heeft van 'Alien' (1979) een spannende science-fiction/horrorfilm gemaakt, die bij wijlen doet denken aan 'The Thing' (1982). Aan boord van de Nostromo, een commercieel ruimteschip, wordt de bemanning vroeger dan gepland uit hun hyper-slaap gewekt door tussenkomst van de centrale computer die een ongeïdentificeerd signaal oppikt van een onbekende planeet. Andere opdrachten worden geschrapt en de reis wordt een wetenschappelijke missie. Op de planeet treffen ze een oud, organisch ruimteschip aan, met een voorraad 'eieren' aan boord. Ash laat de expeditie het schip binnengaan, hoewel hij daarmee de bevelen van een hoger officier negeert en voorbijgaat aan de quarantainevoorschriften. Terug in de Nostromo krijgt een bemanningslid last van maagkrampen, en de jacht is open ...

Het design van Giger, een mengeling van organische, gebogen en fallische vormen met anorganische aerodynamische welvingen, roept op sublieme wijze de 'otherness' van het buitenaardse wezen en ruimteschip op. Wie 'Species' gezien heeft, zal de stijl wel herkennen. Ook de rol van Sigourney Weaver is opvallend als vrouw met de broek aan, een eerste sciencefiction-heldin. In die zin kunnen we 'Alien' een feministische film noemen. Daarnaast

dringt zich ook de afkeer voor de hebzucht van multinationals op: wat telt is het buitenaardse specimen, *crew expandable*. Daarom is het schip ook voorzien van een robot, die moet instaan voor eventuele bewaring van buitenaardse levensvormen. Zelf heeft Ash bewondering voor het perfecte organisme, een overlever, niet gehinderd door enig moreel besef. Uiteindelijk moet Ash het zelf met zijn 'leven' bekopen, wanneer de bemanning ontdekt dat hij een robot is.

Atmosfeerstation

In 'Aliens' (1986) van James Cameron, dat zich 57 jaar na 'Alien' afspeelt — zolang heeft Ripley rondgedobberd in haar sloep —, blijkt dezelfde firma de bewuste planeet te willen 'terraformer', wat eigenlijk niet meer dan een dekmantel is om alsnog munt te slaan uit de aliens. De idee is namelijk dat ze er veel van kunnen leren, en dat ze het misschien nog kunnen gebruiken in de chemische wapenindustrie. Ook nu wordt de bemanning, deze keer mariniers, met Ripley als ekspert, vergezeld door een androïde, zij het dat Bishop geen kuren vertoont zoals het vorige model. Hij helpt Ripley zelfs aan informatie in 'Alien3'. Voor de mariniers, macho's tot de laatste man (vrouw), lijkt de klus wat minderwaardig — 'vliegenmeppen' —, tot ze beseffen waarmee ze geconfronteerd worden. Niet één maar vele aliens (voor elke kolonist één) vormen nu de bedreiging. Enkel Newt, een meisje van twaalf, wist eraan te ontsnappen. Het gedrag van Ripley steekt scherp af tegen de stoere taal van de mariniers, wier machismo in de strijd tegen de aliens uiteindelijk ontoereikend is: weliswaar zwaar bewapend, maar niet in staat volledig gebruik te maken van hun vuurkracht.

Het atmosfeerstation is eigenlijk een

gigantische kernreactor, en ze kunnen toch niet het risico lopen de hele planeet op te blazen. De branschoppers verworden al vlug tot om-hun-moeder-roepende doetjes, en uiteindelijk is het Ripley die op haar eenje de strijd moet aanbinden met de aliens op haar zoektocht naar Newt, die de aliens meenamen. Zo komt ze uiteindelijk oog in oog te staan met de koningin, die de bewuste 'eieren' uit de eerste film aan de lopende band produceert. Bishop komt haar oppikken, de planeet wordt opgeblazen, zodat alles in orde lijkt, ware het niet dat...

Burokratie

Ook hier komt Ripley over als een sterke vrouw. Maar waar in 'Alien' de senarist het — nogal goedkoop — hield bij liefde voor dieren (de rosse kater waar ze in 'Alien' steeds voor terugkeert mag in 'Aliens' niet mee), primeren nu haar zorgen om een meisje (haar zoektocht naar Newt). Eigenaardig genoeg loopt dat haast parallel met de bezorgdheid van de koningin. Uiteraard staat ze vooral sterk als vrouw ten opzichte van haar stoere, maar zwakke mannelijke collega's.

'Alien3' (1992, David Fincher) toont dat de vermeende veilige afdacht van Ripley, Newt en Bishop toch niet zo veilig was. Een larve is aan boord gekropen, Ripley draagt nu zelf een nieuwe koningin in zich. Haar schip vat vuur en ze stort neer op Fury 161, een voormalige strafkolonie. Hier komen andere thema's aan bod. De kolonie heeft in geen jaren een vrouw gezien. Zij wordt dan ook ten stelligste afgeraden zich alleen door de kolonie te bewegen. Ze vermoedt dat er een alien meegekomen is, maar de burokratie van de geïsoleerde gemeenschap laat geen paniekzaaijer toe, totdat de beheerder zelf door het monster gegrepen wordt. Daar de planeet een grote gevangenis is, zijn er geen wapens. Bovendien wil niemand de leidersrol op zich nemen, zodat het de facto alweer Ripley is die voor de ideeën mag zorgen.

Anders dan in de vorige films wordt hier echter haar slachtofferrol benadrukt:

zij zal hoe dan ook sterven, ofwel omdat ze de koningin werkelijk op de wereld zet — wat ze niet kan overleven —, ofwel omdat ze zich slachtofferd door haar te laten doden om dat te beletten. Ook hier heeft de firma een meer dan gezonde belangstelling voor haar. Ze willen nu goeds de alien voor hun eigen financiële goeds (patenten en zo), maar nadat het monster gedood is pleegt Ripley uiteindelijk zelfmoord, een scène die doet denken aan het einde van Schwarzenegger in Terminator 2: 'Judgment Day'.

Monsters

Deze film toont Weaver niet meer in de rol van de vrouw met ballen, maar als het kwetsbare slachtoffer. De film is ook veel soberder dan zijn voorgangers, gefilmd in gele en grijze tinten en met een knap gebruik van close-ups. De nadruk ligt veel meer op de gemeenschap van zware criminelen met daartussen die ene vrouw, waarbij het er niet langér toe doet wie wat op zijn kerfstok heeft, gezien de gemeenschappelijke vijand.

Monsterliefhebbers moeten deze week zeker eens afzakken naar het Stuc. En voor een keer niet in de bar blijven hangen. De regisseurs zijn overigens niet de minsten: Ridley Scott is bekend van 'Bladerunner' (1982), een onbetwiste klassieker. Van James Cameron blijven ons ondermeer 'The Terminator' (1984) en 'Terminator 2: Judgment Day' (1991) bij. Beelden door David Fincher staan jullie ongetwijfeld nog fris in het geheugen, want hij is de regisseur achter 'Seven'. Monsteradepaten aller landen verenigt u.

Andy Vandenbussche

kruiswoord

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										

Horizontaal — 1 Boeien 2 Dierenverblijf — Zijde van een schip 3 Griekse letter — Deel van een fiets — Bezijden de waarheid 4 Neerslaan — Karaat 5 Natriumcarbonaat — Geit 6 Benauwend — Roofvogel 7 Lengtemaat — Vruchten 8 Treiter — Oude vod — Familiedid 9 Balk — Vordering 10 Afschuwelijk.

Vertikaal — 1 Vogel — Dufje na de maaltijd 2 Patroonheilige van de juristen — Zangnoot 3 Bijbelse stad — Stad in de Benelux — Wereldstad 4 Deel van Europa — Zoogmoeder 5 Gezwind — Lichaamsvloeistof 6 Scherp werktuig — Ten uitvoer brengen 7 Lengtemaat — Afrikaans land 8 Vorm van neerslag — Een onaangenaam gevoel van koude gevend — Antimoon 9 Pers. vnw. — Looftboom 10 Eerbiedwaardig grijsaard — Waterdier.

Door Filip De Keukeleere
Vandromme Jan

Germania's literaire wedstrijd

De literaire wedstrijd van Germania was dit jaar een moeilijke bevaling. Kwantitatief zat alles best wel snor, maar het was de kwaliteit waar iets aan mangelde. Er waren voor deze aflevering opnieuw twee vrij nieuwe categorieën boven de doelpunt gehouden, maar achteraf bleken de kindjes doodgeboren. En dan het verdikt van de jury, waar onder andere ook Geertrui Daem in zetelde. Zowel voor drama als voor kritiek & essay werd besloten geen prijzen uit te reiken wegens teksten van té laag allooi. Het valt te hopen dat de nieuwe Belgische Tsjechow nog niet op de hoogte is dat er zoiets bestaat als Germania's literaire wedstrijd.

Ook de overvloedige poëtische schrijfsels konden op weinig sympathie van de jury rekenen, en werden zelfs schuldig bevonden aan "puberaal geneuzel", enkele uitzonderingen niet te na gesproken. Er werd dus besloten geen eerste prijs poëzie uit te reiken, maar die door te schuiven naar het prozawerk, dat de jury blijkbaar al meer kon bekoren. Er kwamen dan ook liefst vijf laureaten uit de bus. De bronzen plak moest immers in drieën gebeten worden. De tweede prijs poëzie (de facto dus de eerste) ging naar Jan Geerts, de derde naar Kristof Berckmans. Mogen zich opmaken om in het panteon der literaire goden — met bescheiden inkomens — opgenomen te worden: Helga Wijns, die de eerste prijs wegkaapte; Koen Sonck die tweede laureaat werd, en het triumviraat Frank Vanlangenhove, Wouter Verheylen en Bert Gabriëls die zich mochten sieren met — stukjes van de — bronzen medaille.

ALBATROS

Boek nu nog je laatste TD of fuif van het academiejaar
Nog enkele data vrij.
BEL NU 075/45.09.30

advertentie

Veto

's Meiersstraat 5
3000 Leuven
Tel 016/22 44 38
Fax 016/22 01 03
Jaargang 22
Nummer 25
18 maart 1996

Ver. uitg.: Anнемie Deckx

Hoofredactie: Bart Eeckhout

Redaktiesekretaris: Anнемie Deckx

Redactie: Kristof Braekeleire, Anнемie Deckx, Henk Dheedene, Bart Eeckhout, Carl Hourcau, Martijn Graumans, Joris Janssens, Tom Michielsens, Peter Roelens

Doka: Dirk 'sjeff doka voor een nacht' Bernard, Jo Schreurs

Medewerkers: Francis Adu-Poku, Jaak Billiet, Bart Capéau, Orwin De Graef, Filip De Keukeleere, Dimitri De Maesschalk, Wim De Rop, Bart De Schrijver, Thierry Laenen, Peter Maertens, Serge Margel, Carmen Morales, André Oosterlinck, Joan Raemaekers, Tijl Vanbrabant, Andy Vandenbussche, Tim Vermeir, Nathalie Vernimme, Philip Verwimp

Layout en vormgeving: Anнемie Deckx, Henk Dheedene, Bart Eeckhout, Martijn Graumans, Carl Hourcau, Joris Janssens, Peter 'geeft er nog ene' Maertens, Tom Michielsens, Peter Roelens

Tekeningen: Joris Janssens

Dtp: Yves De Muyter, Michaël Simonis, Hans Vandenabeele, Filip De Keukeleere

Eindredactie: Anнемie Deckx en Tom Michielsens

Spelling: Frank Ribbens, Martijn Graumans, Hans Vandenabeele

Internet-Veto: <http://hagar.arts.kuleuven.ac.be/projects/veto>

e-mail: veto@hagar.arts.kuleuven.ac.be

Zetwerk en publiciteit

Alfaset Leuven (016/22.04.66)

Drukkerij: Artoos (Kampenhout)

Oplage: 9000 exemplaren

ISSN-nummer: 0773-5162

Redaktievergadering

iedere vrijdag namiddag om 15.00 u

Verkiezingen

Met het oog op de werking van het volgende academiejaar organiseert Kringraad verkiezingen. Op vrijdag 22 maart kiest de vergadering twee vertegenwoordigers voor de Vereniging van Vlaamse Studenten (VVS, de Vlaamse studentenkoepel), twee kandidaten voor de functie van internationaal vertegenwoordiger, die Kringraad vertegenwoordigen in de Raad voor Internationale Relaties van de KU Leuven en in de internationale studentenverenigingen Mosaic en ESN, en drie vertegenwoordigers voor het Akademisch Vormingsinstituut voor Leraren: één uit de groep eksakte wetenschappen, één uit de groep humane wetenschappen en één uit de groep biomedische wetenschappen. Voor deze laatste functie is het aangewezen dat je in het volgende academiejaar de aggregatie-opleiding volgt.

Nog met het oog op de vertegenwoordiging tijdens het huidige academiejaar zoeken Kringraad en Sociale Raad nog twee vertegenwoordigers om alle Vlaamse universiteitstudenten te vertegenwoordigen in de Vflr-kommissies 'studie-informatie' en 'lerarenopleiding kandidaturen'. De kandidaatstellingen hiervoor moeten schriftelijk ingediend worden op het kantoor van Kringraad, 's Meiersstraat 5 te 3000 Leuven voor woensdag 20 maart om 18.00 u. De kandidaten komen zich voorstellen op de vergadering van vrijdag 22 maart om 19.00 u in lokaal 00.16 van het Maria-

De Acco-boekenmeter

- 13 *Beleesting-almavak '96, 475,-*
- 12 *Dreibe Bar, Anais Nin, 190,-*
- 11 *James Redfield, Celestijne werkboek, 395,-*
- 10 *Suzanne Moore, In de snee, 395,-*
- 9 *Peter Chippendale, Mink, 790,-*
- 8 *Gerard Reve, Het boek van violet en dood, 360,-*
- 7 *Alan Lightman, Einsteins dromen, 340,-*
- 6 *Jan Clament, De vierde macht, 395,-*
- 5 *Jeroen Wils, De weg naar de wanorde, 398,-*
- 4 *Edvard De Maesschalk, Sterven is een kunst, 395,-*
- 3 *Bob Van Laerhoven, Srebrenica, 350,-*
- 2 *Marc Hooghe, Met vlag en spandoek, 475,-*
- 1 *Gerry Adam, De straat, 606,-*

:Speciaal prijsje !

Theresiacollege. Meer inlichtingen kan je altijd krijgen bij Kringraad, 's Meiersstraat 5 te Leuven, tel. 016/22.31.09 (binnen de KU Leuven: 3789), fax 016/22.01.03, e-mail kringraad@hagar.arts.kuleuven.ac.be.

Leuven Fascisme Vrij

Leuven Fascisme Vrij wil zo veel mogelijk getuigenissen verzamelen, ter vrijspraak van de beschuldigen die opgepakt zijn op de anti-NSV betoging, en als aanklacht tegen het brutale rijkswachtoptreden. Iedereen die iets meemaakt of gezien

heeft, kan zijn verhaal doorspelen aan Leuven Fascisme Vrij, De Bayostraat 71 Leuven, telefoon: 23.51.71.

Agenda

- Woe 20/03 14.00 u
STAR WARS Rollenspel demo
- Woe 20/03 20.00 u
MAGIC & other card games
- Vrij 22/03 14.00 u
STAR WARS Miniature Battle
- Vrij 22/03 20.00 u
SPELAVOND
- Za 23/03 11.00 u
STAR WARS toernooi
- Rebel + Empire deck meetrengen o.u.b.

The Lonely Mountain
Tiensestr. 155 Leuven
Tel.: (016) 29.29.84
plsus@lonmount.be

GRATIS demonstratie voor iedereen

LIDO

HEROPENT IN SEPTEMBER

IN GANS VERNIEUWDE ZAAL

NIEUWE UITBATING!

BOEK NU REEDS UW EERSTE FUIF

TEL. 016/22.67.15 of 46.33.30
GSM 075/77.39.69 of 45.09.30
FAX: 016/23.16.41

ZIN IN EEN VAKANTIEJOB? RAADPLEEG DE DATABANK «STAGES & JOBS»

De Database «Stages & Jobs» biedt ruim 60.000 mogelijke doe-vakanties aan, zowel in binnen- als buitenland.

Als ondernemende jongere, op zoek naar een actieve vrijetijdsbesteding, vind je er zeker en vast je gading.

Je hebt de keuze uit:

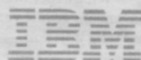
- cultuur- & sportstages,
- taal- & informaticacursussen,
- vrijwilligerswerk,
- betaalde studentenjobs.

Je wilt meer informatie of je wilt meteen inschrijven? Haal de folder in het Generale Bank-agentschap Leuven Universiteit, Naamsestraat 9 of in een ander Generale Bank-agentschap. Met het antwoordformulier kun je niet alleen schriftelijk, maar zelfs telefonisch een persoonlijke selectie aanvragen. Enkele dagen later kun je een lijst afhalen met stages en jobs die aan jouw aanvraag beantwoorden. Doen!

Met de medewerking van:

Generale Bank

Knack

STICHTING VAN DE ONDERNEMING

1996

zin
in een
vakantiejob?

Generale Bank

Knack

zoekertjes

✓ 'Wie maakte reeds een (stuk van de) voetocht naar Santiago de Compostella? Graag had ik wat informatie daarover. Tom Dierckx, 32.25.03 (overdag).'

✓ R.O.Mero vraagt zich af wanneer Karl zijn potlood gaat slijpen.

✓ Aan Heidi en Griet: Joyeux anniversaire post-dates. Le Roi des beuveurs

✓ Bob aan Titi en Megabyte: hou mijn pagina's nog wat in beraad, en rij voorzichtig.

✓ Trips van de week: DJ Shadow: 'Send' em': kool yella mofoto toons, version 1993. Cibo Matto, 'Viva la Woman!': Japanese kitties, peppermint ice cream on a stick.

✓ Aan Gus B.: koppelaarij oogluikend gedoogd, valsheid in geschrifte gelaakt; weerwraak volgt. Mc (en K7)

✓ Muzikale mensen die willen deelnemen aan het Block and Rues miniaturfestival (ergens na de paasvakantie) zouden zich best niet te lang meer onthouden. Wij bevinden ons op de Van Evenstraat 10. U waarschijnlijk nog niet.

✓ Tu quoque autocarri b? Leuke poging, stekelig resultaat. Ibidem.

✓ The search goes on at the Rumba op 20 maart: house en techno met Eric E. (Roxy, Amsterdam)

✓ De ekoparwachter meldt: eet gezond, eet meer stadsduif: gegarandeerd hormonenrij.

✓ Some guys wander by mistake.

✓ Nie wieder Tobbackmus.

✓ De burgervader zegt: memento flippo's in de poortingen, dat scheelt in één klap twee plagen in Leuven.

✓ Stop de repressie. stop Tobback.

✓ Tweede keer, goede keer: di.19 maart vanaf 22.00h.Fak L&W: cocktailavond tzzv studenten in Kazakstan. Met Sake, zonder rijksnacht.

✓ De toornige jachtwachter meldt: wilt ge nu potvernondejd u van mijn domein blijven.//En van onder mijn duiven, ja, gij vuige stroperzoen.//Genoeg geschokt en opgehitst de kudden op mijn jacht.

✓ Bij aankoop van 3 rijkswachters met eraanvastzittend paard, gratis 2 bruine hemden en een hakenkruis om boven de schouwer te hangen

✓ Het loze vissertje wierp zijn hengel uit. Vangd hij bot de St-Catherinesfish. Het was anders goed.

✓ Antonov, aangezien ik je telefonisch niet kan bereiken op de momenten dat ik het niet vergeet - hier komt het antwoord van Jeanine Vereecken van Slavistiek :

✓ Oudslavisch op computer ? Tja, daarvoor zal je bij Koen B. moeten zijn - wij hebben dat niet. Hij heeft dat ooit eens bij ons op de computer gezet, maar eigenlijk werkt het niet echt. " Wat ze daarnaast nog over een welbekende pinguin zei, zal ik maar niet neerschrijven - kwestie van niet nog een oorlog tussen de Slavische broeders uit te lokken.

✓ Proficiat voor Rikketik, Flipke en Silvester voor hun volhardendheid in de zoektocht naar een lief. Geduld wordt wel beloofd, zie je al weer drie hopenoze minder op deze aardkloot.Volgende!

✓ Waarom niet eens met drie proberen?

✓ Gezocht : huurmoordenaar voor het ombrengen van een lief dat een immens groepsgeluk in de weg staat. 5 x bingo als

hij er niet was. Afspraak op Cité! Mag ook bloedmoole vrouw zijn.

✓ One girl-two boys, three possibilities.

✓ Onder het motto 'Waarom moeit doen?' we zijn toch de enige serieuze ploeg.' De dag.

✓ Jouw redplank? Ticket voor Blur aan verminderde prijs (Woe. 20/03). Mijn tegenslag: ik moet werken die avond. Come and get it. Maandag- en dinsdagavond in Supercitysinema tussen 15.00 en 16.30 en tussen 20.30 en 21.30, vragen naar Kalleen.

✓ De werkgroep Kultuur van Mediscus bedankt iedereen die meegewerkt heeft aan de spetterende variété-avond, merci, thank you, bedankt !

✓ Student-Aidulf: Kan de bruine lederen vest terugkeren naar de eigenaar, alsjeblief. Zie adres op paspoort of binnenbrengen op Supercitysinema ter attentie van Christine.

✓ Steven, daar gaat uw vijfduizend frank. AAP

✓ Gezocht: cursus 'Problemen van de Vergelijkende Letterkunde' van prof Lambert (1995-1996). tel:20.12.06 of kom ermee naar Mechelsestraat 188, vragen naar Véronique. Of antwoord via Veto.

✓ Leen, ik vraag me af hoeveel Jo's er

eigenlijk rondlopen, of ben ik het slachtoffer?

✓ Homo/lesbisch, hetero of bi ? De jongeren van homojongerengroep Het Goede Spoor nodigen je uit op 'Vanavond geen vakjes, schat !' Maandag 25 maart, 20u, Pangaea (achter Alma II). Meer info in gesloten, neutrale omslag via PB 113, 3000 Leuven-3.

✓ Femme aan de macht, vrouwen aan de haard.

✓ Na het verkopen van Bruno in Istamboel was Klio twee kamelen rijker en één apenkop armer. En we hadden al zoveel bulten in Klio, of is Kirsten ook verkocht. Eén kangoeroe rullen voor een kameel bleek helaas onmogelijk.

JO MEUWISSEN

bvba

Alle verhuur video-, klank- en lichtmateriaal.

Videoschermen tot 4 m.

DISCOBAR EN CD's met of zonder D.J.

016/201.301

Het "groene" copy-center van Leuven. Gerecycleerd en 100% chloorvrij papier. Thesissen - Cursussen - Folders. Formaat A5 tot A2. ALLE inbindingen, Plastificeren tot A3 Snel - verzorgd - volledig afgewerkt

CANON Kleurkopie 50 Fr. en minder. van 9 u. tot 22 u. doorlopend. zat. 10 u. tot 17 u.

Tiensestraat 118
3000 Leuven
tel.: 016 - 23.70.30
fax: 016 - 23.34.31

advrtrtr

agenda & ad valvas

DOOR BART ECKHOUT

MAANDAG

20.00 u **TEATER** 'Medea', klassiek drama van Euripides door het Noord Nederlands Toneel, in Stadschouwburg, toeg. 450/300, org. KC Leuven.

20.00 u **TEATER** 'De Lady Di Show', humoristisch bedoelde musical, in KC Minnepoort, toeg. 400, org. KC Leuven.

20.30 u **DANS** Raimund Hoge's monoloog "Meinwärts", in Vlamingenstr.83, toeg. 200/300, org. Stuc.

DINSDAG

20.00 u **KONSERT** Triptych: melodieuze hardcore uit eigen kweek (zie artikel op p. 7), in Rumba & Co.

20.00 u **FILM** 'La pudeur ou l'impudeur' het filmtestament van de Franse schrijver Hervé Guibert en 'I'll be your Mirror' van Nan Goldin, in 't Stuc, toeg. 100/150, org. Stuc.

20.00 u **TEATER** 'Music-Hall', een muzikale en teatrale hommage aan Paul Van Ostaijen door het Sienjank met het Kamerorkest Prima La Musica olv Dirk Vermeulen, in de Stadschouwburg, toeg. 400/350/250, org. KC Leuven.

20.30 u **KONSERT** 'Ise' (Rockmuziek naar het schijnt), in Los Buenos, toeg. gratis, org. Los Buenos.

21.30 u **KONSERT** Perry Rose, in Kafec 't Plectrum, org. Plectrum.

WOENSDAG

STUDIEDAG Gynaika: 'De zijkant van de architectuur', over de konstruktie van vrouwelijkheid in de architectuur (zie kader op p. 12), org. departement ASRO en Kulturele Studies.

13.00 u **KONSERT** Uur Kultuur, konsert door het Rubio Strijkkwartet, in Stadschouwburg, toeg. gratis, org. Uur Kultuur.

19.00 u **KONSERT** Matteüspassie van JS Bach door koren en orkesten van het Lemmensinstituut olv Kurt Bikkembergs, in Lemmensinstituut, toeg. 400/300/200, org. Konsertvereniging Lemmens.

20.00 u **FILM** 'Alien' van Ridley Scott en de sequel 'Aliens' van James Cameron (zie artikel op p. 13), in 't Stuc, toeg. 100/150,

org. Stuc.
20.00 u **DANS** 'Geraldo's Solo' danssolo gebaseerd op Zuidamerikaanse dansen van Raimund Hoghe, in Vlamingenstr.83, toeg. 200/300, org. Stuc.

21.00 u **KONSERT** Franstalig chanson, in Los Buenos, toeg. gratis, org. Los Buenos.

DONDERDAG

20.00 u **FILM** 'Alien 3' van David Fincher en 'Alien' van Ridley Scott (zie artikel op p. 13), in 't Stuc, toeg. 100/150, org. Stuc.

20.00 u **DANS** 'Geraldo's Solo' danssolo gebaseerd op Zuidamerikaanse dansen van Raimund Hoghe, in Vlamingenstr.83, toeg. 200/300, org. Stuc.

20.00 u **KONSERT** 'Import/Export', een konfrontatie van westerse en oosterse folk-

lore muziek met het Marokkanse trio Weshm en het Belgische kwartet Rans, in Predikherenstraat, Onder-Leiding-Van-straat, toeg. 400, org. KC Leuven.

20.00 u **LEZING** 'Dans in hindoïsme, boeddhisme en sjamanisme', in MSI 01.28, org. Oosterse Studies.

20.15 u **KONSERT** Leuvens universitair Koor olv Edwig Abrath zingen Brahms, Britten, Bruckner, Van Nuffel, en Ruitten, in Aula PDS, toeg. 150/200, org. Kultuurkommissee.

21.00 u **FUIF** Music Hall Night Fever, in Los Buenos, toeg. gratis, org. Los Buenos.

VRIJDAG

19.00 u **KONSERT** Matteüspassie van JS Bach door koren en orkesten van het Lemmensinstituut olv Kurt Bikkembergs, in

Lemmensinstituut, toeg. 400/300/200, org. Konsertvereniging Lemmens.

20.00 u **FILM** 'Aliens' van James Cameron en 'Alien 3' van David Fincher (zie bespreking op p. 13), in 't Stuc, toeg. 100/150, org. Stuc.

ZATERDAG

20.00 u **KONSERT** Lentekonsert met kamerorkest Sinfonia, in Stadschouwburg, org. Rotary Club Leuven.

21.00 u **KONSERT** The Boerenzonen op Speed, Vlaanderen's hipste triphoppunktraktorcombo met gastoptreden van Nonkel Bob en aansluitend een nu al legendarische Silly Party, in Albatros, toeg. 100, org. Het Besloten Land.

Alfa

* 19/03 om 20.00 u: Lezing: 'Beenderen, botten, boutjes, wat brengt archeozoölogie ons bij?', in MSI 00.14. * 22/03 Galabal der Letteren, in Zaal Metropole, Diestsestraat 133, toeg. 250/300.

* 22/03 Galabal der Letteren, in Zaal Metropole, Diestsestraat 133, toeg. 250/300.

* 19/03 Cocktailavond ten voordele van studenten in Kazachstan (herhaald wegens sukses), in L&W Fak. * 19/03 om 19.00 u: Filmavond. * 22/03 Galabal der Letteren, in Zaal Metropole, Diestsestraat 133, toeg. 250/300.

* 20/03 Kringverkiezingen, in Nieuwe Valk. * 21/03 om 19.00 u: Vitaminekuur, in Alma 2.

* 19/03 Cocktailavond ten voordele van studenten in Kazachstan (herhaald wegens sukses), in L&W Fak. * 19/03 om 19.00 u: Filmavond. * 22/03 Galabal der Letteren, in Zaal Metropole, Diestsestraat 133, toeg. 250/300.

* 19/03 Cocktailavond ten voordele van studenten in Kazachstan (herhaald wegens sukses), in L&W Fak. * 19/03 om 19.00 u: Filmavond. * 22/03 Galabal der Letteren, in Zaal Metropole, Diestsestraat 133, toeg. 250/300.

* 19/03 Cocktailavond ten voordele van studenten in Kazachstan (herhaald wegens sukses), in L&W Fak. * 19/03 om 19.00 u: Filmavond. * 22/03 Galabal der Letteren, in Zaal Metropole, Diestsestraat 133, toeg. 250/300.

* 19/03 Cocktailavond ten voordele van studenten in Kazachstan (herhaald wegens sukses), in L&W Fak. * 19/03 om 19.00 u: Filmavond. * 22/03 Galabal der Letteren, in Zaal Metropole, Diestsestraat 133, toeg. 250/300.

* 19/03 Cocktailavond ten voordele van studenten in Kazachstan (herhaald wegens sukses), in L&W Fak. * 19/03 om 19.00 u: Filmavond. * 22/03 Galabal der Letteren, in Zaal Metropole, Diestsestraat 133, toeg. 250/300.

* 19/03 Cocktailavond ten voordele van studenten in Kazachstan (herhaald wegens sukses), in L&W Fak. * 19/03 om 19.00 u: Filmavond. * 22/03 Galabal der Letteren, in Zaal Metropole, Diestsestraat 133, toeg. 250/300.

Historia

* 22/03 Galabal der Letteren, in Zaal Metropole, Diestsestraat 133, toeg. 250/300.

Klio

* 19/03 Cocktailavond ten voordele van studenten in Kazachstan (herhaald wegens sukses), in L&W Fak. * 22/03 Galabal der Letteren, in Zaal Metropole, Diestsestraat 133, toeg. 250/300.

* 22/03 Galabal der Letteren, in Zaal Metropole, Diestsestraat 133, toeg. 250/300.

* 22/03 Galabal der Letteren, in Zaal Metropole, Diestsestraat 133, toeg. 250/300.

* 22/03 Galabal der Letteren, in Zaal Metropole, Diestsestraat 133, toeg. 250/300.

* 22/03 Galabal der Letteren, in Zaal Metropole, Diestsestraat 133, toeg. 250/300.

* 22/03 Galabal der Letteren, in Zaal Metropole, Diestsestraat 133, toeg. 250/300.

* 22/03 Galabal der Letteren, in Zaal Metropole, Diestsestraat 133, toeg. 250/300.

* 22/03 Galabal der Letteren, in Zaal Metropole, Diestsestraat 133, toeg. 250/300.

* 22/03 Galabal der Letteren, in Zaal Metropole, Diestsestraat 133, toeg. 250/300.

Terryn. Optreden van 'Get off'. Fuif met studentenfansfare, in Doc's. * 21/03 om 11.30 u: Kringverkiezingen, in Doc's. * 21/03 om 20.00 u: Revue, in de Stadschouwburg. * 21/03 om 20.00 u: Verkiezingsshow door Icarus. * 22/03 om 20.00 u: Revue, in de Stadschouwburg.

* 18/03 om 18.00 u: Lezing: 'les littéraires africaines de langue portugaise' door Françoise en Jean-Michel Massa van de unief van Rennes, speciaal voor de studenten Portugees (gevolgd door een etenije), in MSI. 01.08. * 22/03 Galabal der Letteren, in Zaal Metropole, Diestsestraat 133, toeg. 250/300.

* 18/03 om 18.00 u: Lezing: 'les littéraires africaines de langue portugaise' door Françoise en Jean-Michel Massa van de unief van Rennes, speciaal voor de studenten Portugees (gevolgd door een etenije), in MSI. 01.08. * 22/03 Galabal der Letteren, in Zaal Metropole, Diestsestraat 133, toeg. 250/300.

* 18/03 om 18.00 u: Lezing: 'les littéraires africaines de langue portugaise' door Françoise en Jean-Michel Massa van de unief van Rennes, speciaal voor de studenten Portugees (gevolgd door een etenije), in MSI. 01.08. * 22/03 Galabal der Letteren, in Zaal Metropole, Diestsestraat 133, toeg. 250/300.

* 18/03 om 18.00 u: Lezing: 'les littéraires africaines de langue portugaise' door Françoise en Jean-Michel Massa van de unief van Rennes, speciaal voor de studenten Portugees (gevolgd door een etenije), in MSI. 01.08. * 22/03 Galabal der Letteren, in Zaal Metropole, Diestsestraat 133, toeg. 250/300.

* 18/03 om 18.00 u: Lezing: 'les littéraires africaines de langue portugaise' door Françoise en Jean-Michel Massa van de unief van Rennes, speciaal voor de studenten Portugees (gevolgd door een etenije), in MSI. 01.08. * 22/03 Galabal der Letteren, in Zaal Metropole, Diestsestraat 133, toeg. 250/300.

* 18/03 om 18.00 u: Lezing: 'les littéraires africaines de langue portugaise' door Françoise en Jean-Michel Massa van de unief van Rennes, speciaal voor de studenten Portugees (gevolgd door een etenije), in MSI. 01.08. * 22/03 Galabal der Letteren, in Zaal Metropole, Diestsestraat 133, toeg. 250/300.

* 18/03 om 18.00 u: Lezing: 'les littéraires africaines de langue portugaise' door Françoise en Jean-Michel Massa van de unief van Rennes, speciaal voor de studenten Portugees (gevolgd door een etenije), in MSI. 01.08. * 22/03 Galabal der Letteren, in Zaal Metropole, Diestsestraat 133, toeg. 250/300.

* 18/03 om 18.00 u: Lezing: 'les littéraires africaines de langue portugaise' door Françoise en Jean-Michel Massa van de unief van Rennes, speciaal voor de studenten Portugees (gevolgd door een etenije), in MSI. 01.08. * 22/03 Galabal der Letteren, in Zaal Metropole, Diestsestraat 133, toeg. 250/300.

* 18/03 om 18.00 u: Lezing: 'les littéraires africaines de langue portugaise' door Françoise en Jean-Michel Massa van de unief van Rennes, speciaal voor de studenten Portugees (gevolgd door een etenije), in MSI. 01.08. * 22/03 Galabal der Letteren, in Zaal Metropole, Diestsestraat 133, toeg. 250/300.

* 18/03 om 18.00 u: Lezing: 'les littéraires africaines de langue portugaise' door Françoise en Jean-Michel Massa van de unief van Rennes, speciaal voor de studenten Portugees (gevolgd door een etenije), in MSI. 01.08. * 22/03 Galabal der Letteren, in Zaal Metropole, Diestsestraat 133, toeg. 250/300.

Kultuur met de k van kapitaal

Marnix Van Langenaker is net terug van vijf jaar ontwikkelingssamenwerking in het zuiden van Bolivia. Hij gaf er les aan een middelbare school, maar deed tussendoor ook aan politieke bewustmaking van de arme boerenbevolking. Dat werd hem door de Boliviaanse overheid niet in dank afgenomen, en de invloed van die tegenstanders in La Paz is volgens hem een van de redenen waarom hij nu in België geen nieuw statuut van koöperant krijgt. Toch is hij van plan zo gauw mogelijk weer te vertrekken naar Latijns-Amerika. Desnoods zonder statuut. Een entoesiaste idealist vertelt over de problemen van een land en een volk waar hij van houdt.

Marnix Van Langenaker: «Het probleem met Bolivia is dat het niet bestaat: het is een land met ten minste twee totaal verschillende culturen, die niet samengaan. Aan de ene kant heb je het Bolivia van de gewone boeren. Die denken communautair, en hebben hun eeuwenoude cultuur. Aan de andere kant is er de regering, die de ideologie van het neoliberalisme aanhangt. Dat is een heel ander Bolivia. Ik zou dat zelfs geen cultuur willen noemen, of cultuur met de grote k van kapitaal.»

Bloedbaden

«Vroeger lag Latijns-Amerika nog goed in de markt: je had zo nu en dan wat bloedige staatsgrepen, en wat lekkere dictators die de media haalden door te skoren met folterpraktijken, concentratiekampen en bloedbaden. Nu is dat vervangen door de neoliberale dictatuur die de mensen dikteert wat ze moeten doen, hoe ze moeten leven. Maar de indigene bevolking wordt vergeten, en moet haar eigen cultuur prijsgeven.»

Veto: Maar Bolivia is een republiek. Er is zelfs stemrecht. Dat betekent dat de mensen ook inspraak hebben.

Van Langenaker: «Onlangs is inderdaad de wet van de volksparticipatie gestemd: nu mag de boer over onbelangrijke zaken meebeslissen. Maar de stem van een arme mens is te koop met brood en beleg. Voor een rijke politicus of partij is dat geen enkel probleem. Veel erger is de wet van de kapitalisatie. Bolivia wil buitenlanders aantrekken om aandelen te kopen in belangrijke overheidsdiensten als communicatie, luchtvaart, petroleum. Maar op die manier gaan de prijzen de lucht in en worden de overheidsdiensten, die er zouden moeten zijn voor de burger, onbetaalbaar voor het gewone volk. Er wordt niet eens werkgelegenheid geschapen. Het is technologie van de productie, niet van de dienst.»

Veto: Wat was uw doel toen u vijf jaar geleden voor het eerst naar Bolivia vertrok?

Van Langenaker: «We hadden geen echt doel: de situatie ginder nodigt uit die te laten bepalen door de omstandigheden. De boeren leven daar helemaal van maïs. Als je ziet dat door de vervuiling de maïs bedreigd wordt, zie je zo waar het probleem zit. Maar een Kechuaboer zal zelf nooit vragen of je hem geld wil geven, of wil leren lezen, of vertellen over de nieuwe wetten die gestemd zijn. Ze gaan je wel uitnodigen in hun huis, en ze zullen heel gastvrij zijn, en geleidelijk aan zie je dan wel waar de situatie misloopt.»

Burgerforum

Veto: Wat hebt u daar dan concreet gedaan?

Van Langenaker: «We reizen rond en bezoeken de dorpsgemeenschappen. We willen de boeren van de streek politiek bewust maken, ook de milieuproblematiek aanpakken. Maar 'politiek' is zo'n groot woord: als je de boeren de oorzaken van hun situatie uitlegt is dat politiek. In feite is dat gewoon hun armoede analyseren, zeggen dat ze hun rechten moeten opeisen. De boeren moeten zich organiseren. We zullen ook met de boeren op zoek gaan naar de wortels van hun indigene cultuur, en ze de nieuwe wet van de volksparticipatie uitlegen. Maar we zullen ze ook vertellen wat

neoliberalisme is, en wat de gevolgen ervan zijn voor hen. Belangrijk is dat we ze enkel steunen met materialen en eventueel technische know how. De uitvoerders van het werk zijn de boeren zelf. Dat sluit ook aan bij hun manier van denken en bestaan: de wederkerigheid is heel belangrijk in hun cultuur: elkaar helpen en samen meermens worden.»

«Naast de politieke situatie, en er uiteraard mee samenhangend, is de milieuvuiling een groot probleem. Ik ben ook lid van een burgerforum voor milieu en ontwikkeling. Dat forum bestudeert de milieuwetgeving, en komt op in probleemsituaties, zoals botsingen met de mijnindustrie.

«Dat mag naïef klinken, dat is ook naïef. En laat het het maar naïef zijn.»

Ik heb een paar jaar geleden een onderzoek laten uitvoeren naar de gevolgen van de mijnindustrie in Potosi, het zuidelijke departement van Bolivia, waar wij werken. Daar wordt ondermeer zilver, antimonium en zink ontgonnen. Voor de verwerking ervan worden zware metalen gebruikt: kwik, lood, arsenicum en kadmium. Uit het onderzoek bleek dat 91 procent van een bevolking van twintigduizend families geïntoxiceerd was met ten minste één van de vier stoffen.»

Veto: Bij de Boliviaanse overheid zitten ze daar waarschijnlijk niet op te wachten.

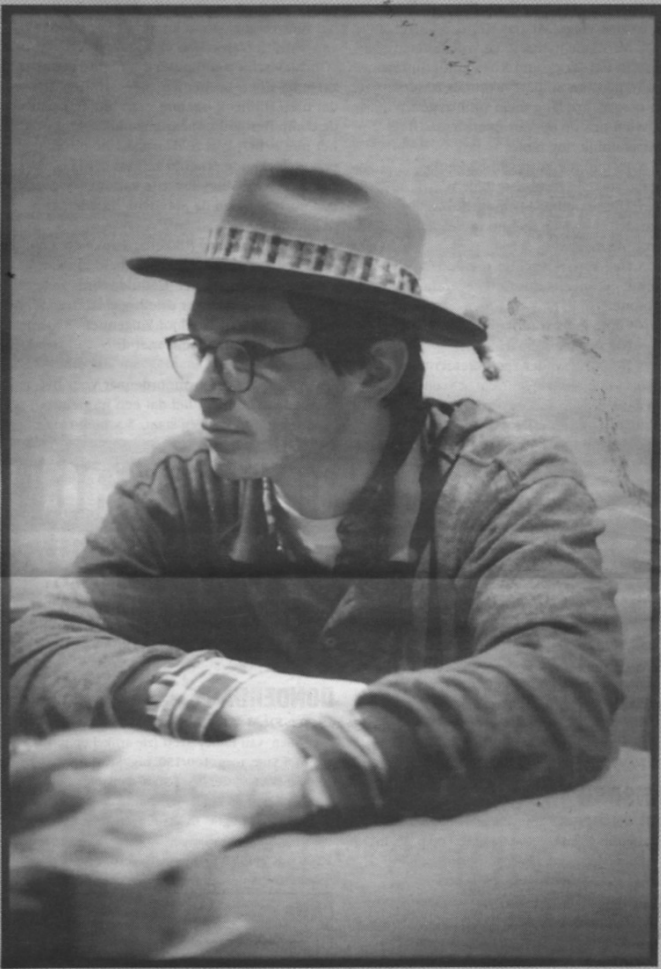
Van Langenaker: «Nee. Ze houden er niet van als iemand zijn kop te ver uitsteekt. Ik heb trouwens heel wat problemen gehad met de overheid. In november 1993 ben ik opgepakt en urenlang ondervraagd door de geheime dienst, en beschuldigd van het verspreiden van marxisme, bevrijdingsideeën en andere subversieve ideeën. Ze hebben daar nog steeds een kommunistiek complex. Nadat ik zes keer dezelfde vragen had moeten beantwoorden, moest ik ook nog een verklaring tekenen dat ik op geen enkele manier fysiek of psychisch gedwongen was geweest mee te werken. Ik heb dat aanvankelijk geweigerd.»

Indianen

«Ons onderzoek is trouwens in de Boliviaanse pers gekomen. Twee maanden later werd ik door de prefect van het departement, de hoogste autoriteit dus, op het matje geroepen. Toen ik daar aankwam bleken daar ook de grote mijnbazen met hun advocaten te zijn. Ze hebben me vernederd, geïntimideerd, zelfs bedreigd. Ik moest van hen binnen de achtenveertig uur het land uit. Gelukkig had ik vrienden bij de politieke oppositie, en die hebben de zaak de volgende dag in het parlement gebracht. Ook de mensenrechtenorganisatie stond achter mij. Zo ben ik toch nog kunnen blijven, en heeft de rechtzaak van de mijnen tegen mij geen nadelige gevolgen gehad.»

Veto: Dat ruikt naar multinationals, zoals Shell in Nigeria. Is er een soortgelijke situatie in Bolivia?

Van Langenaker: «In Bolivia heb je RTZ, het grootste bedrijf ter wereld in de zinkindustrie. We zien dat de mijnindustrie in Bolivia nog steeds niet alleen de grond, maar ook de mensen uitzuigt. De winst wordt gemaakt ten koste van zware vervuiling van de grond en vergiftiging van de mensen. Bepaalde indianen moeten nu noodgedwongen een landbouwersvolk worden, omdat in hun meren geen enkele vis meer leeft. Er heerst heel wat ellende, en slechts een kleine minderheid profiteert

Boliviaan of baviaan?

(foto Stefan De Pauw)

ervan. Er wordt teveel gedacht vanuit de portefeuille.»

Veto: Hebt u nog positieve resultaten geboekt?

Van Langenaker: «Na de vorige verkiezingen is de burgemeester van de gemeenschap waar ik werk iemand die wél oog heeft voor de rechten en de noden van de boeren. Hij is nog vervolgd en gemarteld in het vorige regime. De gemeenschap is niet groot, misschien twintigduizend mensen, maar de impact van deze verkiezing ligt heel wat ruimer dan de grenzen van het stadje.»

Geil

Veto: U hebt vijf jaar gewerkt voor *Volontaires pour l'enseignement*, een niet-gouvernementele organisatie van de kerk. Nu gaat u terug zonder statuut. Kiest u nu resoluut voor kleinschaligheid en voor werken buiten de structuren van de geïnstitutionaliseerde ontwikkelingsamenwerking?

Van Langenaker: «Ik ben mijn vertrouwen in de officiële ontwikkelingsamenwerking verloren. Ik heb gemerkt dat

als er te veel geld mee gemoeid is, de verdeling te groot wordt, en de mensen ziek. Ze worden dan geil op macht en geld. Zo werkt onze samenleving. Behalve voor naïefelingen die denken dat ze nog tegen de stroom op kunnen. Heel wat geld dat in ontwikkelingsamenwerking gestoken wordt, vloeit trouwens gewoon terug, onder de vorm van hoge lonen of dure materialen, naar het land dat de steun geeft zelf. Ontwikkelingsamenwerking heeft veel meer te maken met een mentaliteit dan met geld: werken van mens tot mens, niet via ingewikkelde corrupte structuren.»

«We hebben geen statuut nodig. Het is wettelijk wel netjes geregeld: je hebt een sociaal statuut en krijgt kindergeld en een reïntegratiepremie, maar eigenlijk kan het ons gestolen worden. Er wordt wel gezegd dat je zonder officieel statuut geen subsidie

krijgt, en zonder subsidie niet kan leven. Wel, ik wil het tegenovergestelde bewijzen: zonder subsidie kan ik wel vertrekken. Ik vind dat het gaat om een liefdesverhouding: het gaat er om de mensen graag te zien, zoals ze jou graag zien. Dat mag naïef klinken, dat is ook naïef. En laat het maar naïef zijn.»

Veto: Woensdag houdt u een benefietconcert hier in Leuven. Wat is daar de bedoeling van?

Van Langenaker: «We willen fondsen werven voor de Boliviaanse bevolkingsgroepen die door de vervuiling bedreigd zijn. De bedoeling is cultuur aan te bieden voor natuur: het concert is cultuur, de boeren in Potosi zijn de natuur. Er komt een orgelvirtuoso, een frivool salonorkestje en een kamerkoor uit Leuven. We geven ook wat achtergrond, om de band tussen het cultuurevenement en het engagement te leggen.»

Martijn Graumans

Het benefietconcert heeft plaats in de Begijnhofkerk, op woensdag 20 maart, om 20.30 u. Inkomprijs is 200 frank voor studenten.